ΤΕΥΧΟΣ 20 ΑΘΗΝΑΙ 15-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1912

Η ΦΥΣΙΣ

Ο ΜΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ[1]

Πνευματικὸς καὶ ἠθικὸς τῶν Ἁγίων Γραφῶν Παράδεισος ἤθελεν εἶναι δύσληπτος καὶ μονονουχὶ κεκλεισμένος εἰς τοὺς πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων, ἂν μὴ οἱ ἱεροὶ τῆς ἐκκλησίας ἄνδρες, τὰ πάγχρυσα ταῦτα στόματα τῆς ἱερᾶς Θεολογίας, ἡρμήνευον καὶ ἀνέπτυσσον ὅλον τὸ δύσκολον νόημα αὐτῶν δι' ἔργων καταλλήλων καὶ ἐκτενῶν. Εἰς δὲ τῶν ἀνδρῶν τούτων, τῶν μεγάλως δρασάντων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ λαμψάντων ἐν μέσῳ τῶν τῆς αἱρέσεως καὶ ἀνομίας καταιγίδων, ὑπῆρξε καὶ ὁ ἐκ Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας Ἱεροφάντης Βασίλειος. Ὁ δοθεὶς δὲ αὐτῷ τίτλος τοῦ μεγάλου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ φωστῆρος καὶ τοῦ Οὐρανοφάντορος, ἐπάξιός ἐστι τῶν ἄθλων καὶ τῶν μόχθων τοῦ κλεινοῦ τούτου τέκνου τῆς πίστεως. Εὐσεβὴς πάνυ καὶ ἐξ εὐσεβῶν γονέων γεννηθείς, καὶ ἀνατραφεὶς κατὰ τοὺς κανόνας τῆς χριστιανικῆς ἀνατροφῆς καὶ μορφώσεως, ἐκ παίδων ἔδειξεν, οἷος ἔμελλε νὰ καταστῇ ἐν τῷ ἔργῳ καὶ τῇ ἀποστολῇ του. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐκαλεῖτο Βασίλειος, ὡσαύτως ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἐμμέλεια, καὶ ἡ εὐσεβεστάτη προμήτωρ Μακρίνα. Ἡ πόλις δὲ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἡ Καισάρεια τῆς Καππαδοκίας, ὅπου καὶ τὰ πρῶτα γράμματα ἐδιδάχθη παρὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ πατρός [2].

Καθ' ὃν δὲ τρόπον τὸ φυτὸν ζωογονεῖται ἐν θερμοκηπίῳ κατὰ τὸν χειμῶνα, τὴν δὲ ἄνοιξιν ὁ ἐπιτήδειος κηπουρὸς διὰ μυρίων τρόπων καὶ περιθάλψεων προσπαθεῖ νὰ διατηρῇ αὐτὸ ἀκμαῖον καὶ ἀνθηρόν, πρὸς παραγωγὴν καὶ ταχεῖαν βλάστησιν τοῦ ἄνθους, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸν παῖδα Βασίλειον ἐθέρμαινε καὶ ἐνουθέτει διαρκῶς ἡ εὐσεβὴς γυνὴ καὶ προμήτωρ αὐτοῦ Μακρίνα, διὰ τῶν ἠθικῶν διδαγμάτων τοῦ εὐαγγελίου, καὶ τῆς παντέρπνου πνευματικῆς δρόσου τῆς θείας ἀρετῆς. Ὡς πνευματικὸν δὲ καὶ ἠθικὸν ἄνθος προαγόμενος καθ' ἑκάστην καὶ μορφούμενος εἰς ἄνδρα τοῦ εὐαγγελίου τέλειον, ὁ ἱερὸς οὗτος ἀνήρ, μετὰ τὴν προκαταρκτικὴν αὐτοῦ παίδευσιν ἐν Καισαρείᾳ τῆς Καππαδοκίας, ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς τὸν μέγαν ῥήτορα Λιβάνιον, καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὰς κλεινὰς τῶν φιλοσόφων καὶ ῥητόρων Ἀθήνας. Ἐκεῖ δ' ἐν τῇ τότε πολυανθρώπῳ πόλει τῇ καὶ ταραχώδει τοιαύτῃ ἐκ τοῦ πλήθους τῶν σοφῶν συζητητῶν καὶ ὑπερηφάνων λογίων, ὁ ἱερὸς ἀνὴρ Βασίλειος συνεδέθη διὰ στενωτάτης καὶ ἀκραιφνοῦς φιλίας μετὰ τοῦ συνομήλικος αὐτοῦ Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζινοῦ. Συμφωνία δὲ αἰσθημάτων καὶ διαθέσεις ψυχῆς ὅμοιαι καὶ αἱ αὐταί, συνήνωσαν ἀμφοτέρους εἰς δεσμὸν φιλίας καὶ ἀγάπης, μέχρι τοῦ σημείου τοῦ νὰ κατοικῇ μία καὶ ἡ αὐτὴ ψυχὴ εἰς δύο ἅγια καὶ ἱερὰ σώματα, «una anima in duo corpore ».

Οὕτω δὲ διήρχοντο πάνυ εὐαρέστως καὶ τερπνῶς τὰς ἡμέρας αὐτῶν εἰς μελέτας, προσευχὰς καὶ πνευματικὴν ἄσκησιν. Κατὰ τὸν τρόπον δὲ τοῦτον, ἀντὶ νὰ παρασυρθῶσιν εἰς τὰ κύματα τῆς ἀσεβείας, καὶ νὰ καταπνιγῶσιν εἰς τὸ ρεῦμα τῆς πολυθεΐας καὶ τῶν ἀγρίων παθῶν, ἐπὶ μᾶλλον ἐθερμάνθη καὶ ἠγνίσθη ἡ εὐγενὴς αὐτῶν ψυχὴ καὶ ἐκαλλύνθη ἡ ἥμερος καὶ καθαρὰ αὐτῶν καρδία. Ἐὰν δὲ πολλάκις συμβαίνῃ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ νὰ ναυαγῶσιν αἱ ἀσθενεῖς ψυχαὶ ὑπὸ τὴν πνοὴν τῶν ἀνηθίκων ὑποθηκῶν καὶ τῶν ἀκόσμων ἐντυπώσεων τοῦ περιβάλλοντος αὐτοὺς κόσμου, τοὐναντίον συμβαίνει εἰς τὰς γενναίας ψυχὰς καὶ ἰσχυρὰς διανοίας, αἵτινες ἐπὶ μᾶλλον οὕτω προσκολλῶνται τῇ ἀληθείᾳ καὶ κατανοοῦσι τὴν δύναμιν τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ καθήκοντος. Καθότι ἡ κακία ὁμοιάζει πολὺ πρὸς τὴν ἀτμόσφαιραν, ἥτις πλήρης οὖσα πολλάκις δηλητηριωδῶν ἀναθυμιάσεων καὶ καπνοῦ, προσβάλλει εὐχερέστερον τὰ καχεκτικὰ καὶ ἀσθενῆ σώματα, ἢ τὰ σφριγῶντα καὶ ἀκμαῖα. Τὸ δὲ πονηρὸν πνεῦμα ἐπ' ἐκείνας τῶν ψυχῶν ἐπενεργεῖ ἀποτελεσματικῶς,

---

1. Ἐκ τῆς ἐκτυπουμένης πραγματείας περὶ τοῦ Δογματικοῦ καὶ ἠθικοῦ ἔργου τοῦ Μ. Βασιλείου.

2 Ἔτος δὲ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ φέρεται τὸ 329 μ.Χ.

καὶ ἐκείνας αὐτῶν διαφθείρει καὶ μολύνει, ὅσαι τέρπονται εἰς τὴν ἀκρόασιν πονηρῶν διδαγμάτων καὶ ἀσεβῶν νουθεσιῶν, καὶ ὅσαι ψυχαὶ ἐνέχουσι τὰ σπέρματα τῶν ἀγρίων παθῶν κακίας καὶ ἀνόμων πόθων ἐφέσεις. Φυσικὸν δὲ τὸ νὰ ναυγῶσιν οὕτω αἱ σεσηπυῖαι ψυχαί, καὶ νὰ διαφθείρωνται αἱ μοχθηραὶ καρδίαι ἐν τῇ πάλῃ τῆς ἀρετῆς κατὰ τῆς κακίας, εἰ καὶ μηδέποτε πίπτουσιν αἱ ἁγναὶ καὶ εὐσεβεῖς, αἱ ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος κινούμεναι καὶ ὁδηγούμεναι.

Εἶναι δὲ παγκοίνως γνωστόν, ὅτι τοῦ Ἡλίου τὰς φωτεινὰς ἀκτῖνας οὐδὲν δύναται ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ν' ἀμαυρώσῃ καὶ σκοτίσῃ, τὸ δὲ θάλπος αὐτοῦ τὸ ἡδὺ κατὰ τὸν χειμῶνα, οὐδὲ ὁ σφοδρότατος ἄνεμος καὶ ἡ ὁρμητικωτάτη καταιγὶς δύνανται ἐπ' ἄπειρον νὰ περιορίσωσι καὶ ἀποκλείσωσι τῆς ἡδείας προσψαύσεως αὐτοῦ ἐπὶ τῶν φυτῶν πρὸς ζωογονίαν καὶ ἄνθησιν. Οὕτω, καὶ τοὺς δύο τούτους νοητοὺς τῆς πίστεως φωστῆρας, λαμπροτέρους ἀνέδειξε φωτὸς ἡ ἐν Ἀθήναις πολυθεΐα, καὶ φρονιμωτέρους κατέστησεν αὐτοὺς ὁ τῶν λοιπῶν νέων ἐκεῖ ἐκλελυμένος βίος καὶ ἡ ἀσεβὴς συμπεριφορά. «Οὐδὲν γὰρ »τίμιον, ὃ μὴ πρὸς ἀρετὴν φέρει, μηδὲ ποιεῖ βελτίους τοὺς περὶ αὐτὸ σπουδάζοντας» (λέγει ὁ Γρηγόριος, ἐν ἐπιταφ. § 28—76).

Διὰ τὸν δίκαιον δὲ τοῦτον λόγον χάριν τοῦ ἠθικοῦ αὐτῶν συμφέροντος, δύο ὁδοὺς ἐγίνωσκον οἱ δύο οὗτοι φωστῆρες τοῦ νοητοῦ τῆς ἐκκλησίας στερεώματος· τὴν μὲν ἄγουσαν πρὸς τὰς σχολὰς τῶν ῥητόρων, τὴν δὲ κατευθυνομένην πρὸς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου. Αἱ δύο δὲ αὗται ὁδοί, ἑπομένως καὶ αἱ δύο ποθηταὶ αὐταῖς κατευθύνσεις, ὑπῆρξαν ἡ ἀφορμὴ τοῦ τελείου κατὰ πάντα καταρτισμοῦ ἀμφοτέρων.

Τὸν μέγαν Βασίλειον ἐκόσμει ἤδη πρὸ ὥρας γεροντικὴ σπουδαιότης καὶ ἄκρα ἐμβρίθεια, μετὰ πολλῆς τῆς σοβαρότητος καὶ βαθείας σκέψεως περὶ πάντων τῶν ἐν τῷ κόσμῳ πραγμάτων. Τούτου ἕνεκεν ἐκ παίδων ἔτι ἦτο τοῖς πολλοῖς σεβαστός, καὶ τοῖς φίλοις ἐπιπόθητος. Διέπρεπε δὲ μᾶλλον ἐπὶ μεγαλείῳ ἀρετῆς, ἢ ἀνθρωπίνης σοφίας καὶ γνώσεως. Εἰ καὶ εὐφυέστατος καὶ ὀξύτατος εἰς ἀντίληψιν, κατέβαλεν ὅμως ἄκραν ἐπιμέλειαν, καὶ ἄτρυτον μελέτην ὥστε νὰ δυνηθῇ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν ὕψιστον τῆς ἀνθρωπίνης σοφίας βαθμόν, καὶ νὰ περιλάβῃ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ αὐτοῦ πάντα τὰ πνευματικὰ ἐκεῖνα ἐφόδια, ἅτινα μόνα καθιστῶσι τὸν ἄνθρωπον ἐν τῷ βίῳ τούτῳ ἀθάνατον καὶ ἀληθῶς εὐτυχῆ. Οὕτω, διὰ τῆς βαθείας αὐτοῦ μελέτης καὶ τῆς ἄκρας εἰς τὴν σπουδὴν ἀφοσιώσεως, κατέστη εὐγλωττότατος. Διὰ τῆς τελείας δὲ γνώσεως τῆς γραμματικῆς τέχνης, ἀνεδείχθη εἷς τῶν ἀρίστων φιλολόγων τῆς ἐποχῆς του, καὶ διάσημος τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης χειριστὴς καὶ διδάσκαλος. Τὸ κάλλος δὲ τὸ φιλολογικὸν τῶν συγγραμάτων αὐτοῦ, καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ οἱ εἰς τὴν ἑξαήμερον τοῦ Μωϋσέως, εἰσὶ τὰ ἀληθῆ δείγματα τοῦ ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν καταρτισμοῦ αὐτοῦ ἔν τε τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ καὶ ἐν τῇ τέχνῃ τῆς καταλλήλου χρήσεως αὐτῆς.

Γνώστης δέ, ὅσον οὐδεὶς ἕτερος ἐν τῇ ἐποχῇ αὐτοῦ, τῆς λογικῆς, τῆς ἀστρονομίας, τῆς γεωμετρίας καὶ τῶν μαθηματικῶν τῶν τότε, κατήρτιζε τοὺς λόγους αὐτοῦ πάντας λαμβάνων ἐκ τοῦ μέλιτος τῶν σπουδαίων τούτων γνώσεων· ἠκόνιζε δὲ τὰ ἐπιχειρήματα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς πέτρας τῆς λογικῆς καὶ τῆς ἀρχαίας φιλοσοφίας. Διδαχθεὶς δὲ τέλος καὶ τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην, ὅσον ἦν αὐτῷ χρήσιμος, ἐπανεπαύθη τέλος ἐν τῇ σπουδῇ καὶ μελέτῃ τοῦ ἀθανάτου ἐκείνου βιβλίου, ὅπερ μόνον αὐτὸ δύναται ν' ἀναδείξῃ τὸν ἄνθρωπον ἀληθῶς μέγαν καὶ νὰ προσπορίσῃ αὐτῷ τιμὴν καὶ δόξαν ἀναφαίρετον.

Δὲν διέμεινε δ' ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν Ἀθήναις· καθότι ἀποπερατώσας τὰς σπουδὰς αὐτοῦ τὰς φιλοσοφικὰς καὶ φιλολογικὰς ἐκεῖ, ἐπανῆλθεν ἐγκαίρως εἰς Καισάρειαν τῆς Καππαδοκίας, ὅπου κατ' ἀρχὰς μετήρχετο πρὸς καιρὸν τὸ ἔργον τοῦ συνηγόρου, τὸ τόσον προσφιλὲς τοῖς περὶ τὰ πολιτικὰ καὶ τὴν ῥητορικὴν ἀσχολουμένοις. Ἡ φιλοσοφία ὅμως εἶχε πείσῃ τὸν Βασίλειον νὰ μὴ νικηθῇ ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης ταύτης φιλοδοξίας, ἀλλ' ἐγκαίρως νὰ καταφρονήσῃ τὴν ματαιότητα ταύτην, καὶ ν' ἀφιερωθῇ εἰς ὑψηλότερον καὶ μᾶλλον ἱερὸν ἔργον, οἷον τὸ τοῦ Θεολόγου. Ἐν τῷ θείῳ δὲ τούτῳ ἔργῳ καὶ τῇ ὑψίστῃ ταύτῃ ἀποστολῇ του, ἔσχε βοηθὸν καὶ ὁδηγὸν ἄριστον τὴν περὶ τὰ ἀσκητικὰ καὶ τὴν μελέτην τῆς Ἁγ. Γραφῆς ἀσχολουμένην ἀδελφὴν αὐτοῦ Μακρίναν. Αὕτη ὑπέδειξεν αὐτῷ τὸν τρόπον τῆς πρὸς τὸ θεῖον ἀφοσιώσεως, καὶ τὴν διὰ τῆς ἑκουσίου πτωχείας ἐπίτευξιν τῆς ἄκρας ἀρετῆς, καὶ τῆς κατὰ Χριστὸν τελειότητος.

ΘΕΟΦ. Ν. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
Ἀρχιμανδρίτης.

ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΣΟΥ

Τὰ ὁλόγλυκά σου μάτια
τὰ μάτια σου τὰ μαῦρα
ποῦ στὴν καρδιὰ ἀνάβουν
ὅλο φωτιὰ καὶ λαύρα.

Ποτέ, ποτὲ ἕνα δάκρυ
σὲ κανενὸς τὴ λύπη
δὲν εἶδα νὰ ποτίζῃ.

Γι' αὐτὸ καὶ εἰς τὰ χείλη σου
χαμόγελο δὲν λείπει
ἐπάνω των ν' ἀνθίζῃ.

Χ. Δ. ΚΟΥΤΗΦΑΡΗΣ

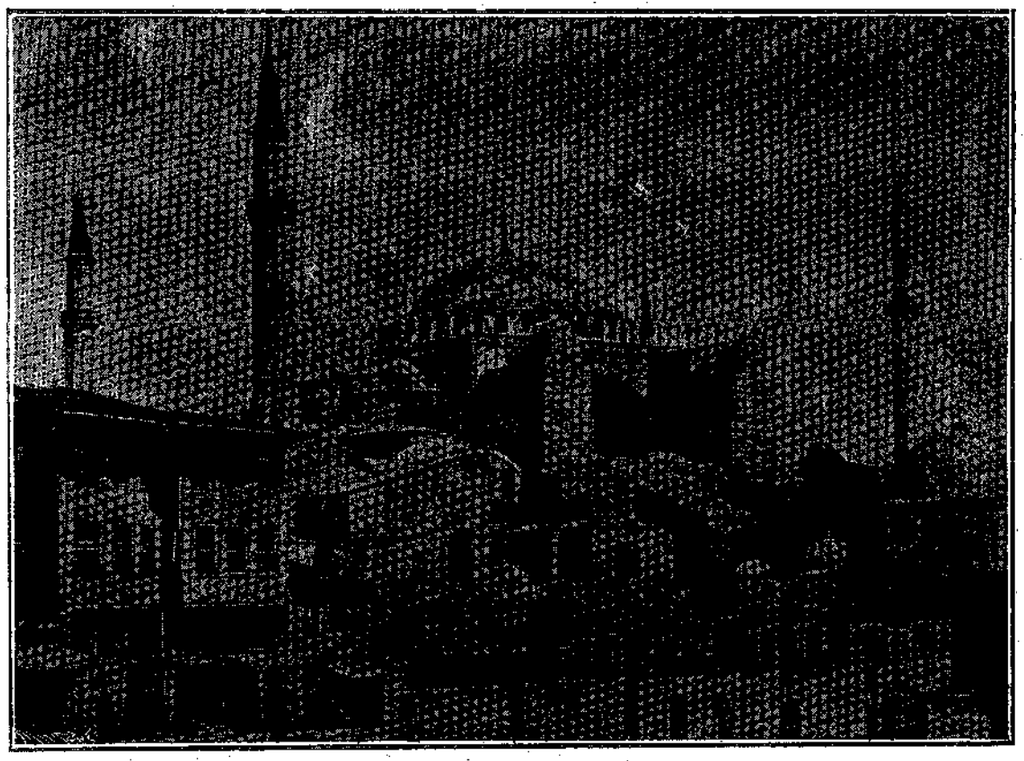

Ο ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ
(Ἐξ ἀνεκδότου ὡραίας φωτογραφίας).

ΜΕΛΕΤΑΙ ΕΚ ΤΗΣ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΥΡΕΤΟΣ

Τὸ ζήτημα ἐφ' οὗ πρόκειται νὰ ἀσχοληθῶμεν εἶναι ἐκ τῶν φαινομένων ἐκείνων τὰ ὁποῖα ὁ ἰατρὸς ἀπαντᾷ καθ' ἑκάστην σχεδὸν ἐν τῇ πράξει αὐτοῦ.

Εἶναι φαινόμενον τοῦ ὁποίου πάντες σχεδὸν ἔχομεν ἀποκτήσει πικρὰν πεῖραν ὑπὸ διαφόρους μορφὰς καὶ χάριν τοῦ ὁποίου ἡ Γενικὴ καὶ Εἰδικὴ Παθολογία ἀφιέρωσαν ὁλοκλήρους σελίδας. Εἶναι τὸ φαινόμενον τέλος ἐκεῖνο, ἐφ' οὗ ἐπιστήμονες διάσημοι ὡς ὁ M, Bouchard, Wunderlich καὶ Cohnhein ἐποιήσαντο μακρὰς καὶ ὑπομονητικὰς ἐρεύνας· φρόνιμον ἑπομένως νομίζομεν νὰ ἀφιερώσωμεν λέξεις τινας χάριν αὐτοῦ.

Τρεῖς εἶναι αἱ ὄψεις ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐμφανίζεται καὶ ὑπὸ τὰς ὁποίας δέον νὰ ἐξετασθῇ ὁ Πυρετός. Ἐν πρώτοις εἶναι ἡ περιγραφὴ τῆς κλινικῆς αὐτοῦ εἰκόνος, εἶτα ἡ ἀνάλυσις τῶν συμπτωμάτων ἅτινα συνιστῶσι τὴν εἰκόνα ταύτην καὶ κατόπιν ὁ μηχανισμὸς καὶ ἡ σκοπιμότης αὐτοῦ. Θὰ ἐξετάσωμεν τὰς διαφόρους ταύτας περιπτώσεις κατὰ σειρὰν ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆς πρώτης.

Διὰ τὸν κλινικὸν πυρετὸς καλεῖται τὸ σύνδρομον ἐκεῖνο, ὅπερ ἔχει ὡς οὐσιώδεις χαρακτῆρας τρία συμπτώματα· τὸ ἔντονον ῥῖγος, τὴν ὑψηλὴν θερμότητα καὶ τὸν ἄφθονον ἱδρῶτα.

Κατ' ἀρχὰς θὰ παρατηρήσωμεν νὰ καθίσταται ὠχρὸν τὸ χρῶμα τοῦ πυρέσσοντος ψῦχος δὲ νὰ καταλαμβάνῃ τὰ ἄκρα καὶ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ κορμοῦ του, τὸ δὲ δέρμα του νὰ καθίσταται συγχρόνως σκληρὸν καὶ τραχύ. Θὰ ἀντιληφθῶμεν ἐπίσης φρικίασιν τοῦ ἀρρώστου, ἐλαφρὰν ἐν ἀρχῇ, μόλις ἐκσεσημασμένην, ἡ ὁποία ὅμως βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον γίγνεται μᾶλλον ἔντονος τέλος μετατρέπεται εἰς ῥῖγος καὶ προκαλεῖ ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ τριγμοὺς τῶν ὀδόντων.

Χρόνος μακρὸς δὲν παρέρχεται ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ῥίγους, ὁπότε αὐτὸ μὲν ἐξαλείφεται, θερμότης δὲ ἄρχεται νὰ καταλαμβάνῃ τὸν ἀσθενῆ. Ἡ θερμότης αὕτη εἶναι ἐλαφρὰ καὶ ἀσήμαντος ἐν ἀρχῇ, κατόπιν ὅμως καθίσταται ἔντονος καὶ ἀνυπόφορος. Ὁ ἀσθενὴς νομίζει ἑαυτὸν ριφθέντα ἐν πραγματικῇ καμίνῳ καὶ ἑπομένως βλέπομεν αὐτὸν νὰ ἐπιζητῇ παντοιοτρόπως μέσον ἀνακουφίσεως. Τοιουτοτρό-

πως ἔνθεν μὲν ἀφαιρεῖται τὰ κλινοσκεπάσματα καὶ ἀποκαλύπτει τὸ στῆθος, ἔνθεν δὲ ἀναπνέει ἰσχυρῶς καὶ διαφοροτρόπως κινῆται. Ὁ κκύσων θὰ διαρκέσῃ ὅσον καὶ τὸ ῥῖγος, δύο ὥρας περίπου, καὶ τότε ἰδρὼς ἄφθονος θὰ περιλούσῃ τὸν πάσχοντα, ὥστε θὰ τῷ παράσχῃ πραγματικὴν ἀνακούφισιν. Ἡ παῦσις τῆς ἐκλύσεως τοῦ ἱδρῶτος θὰ σημάνῃ καὶ τὴν λῆξιν τοῦ πυρετοῦ.

Ἂν τὰ πράγματα συμβῶσι τοιουτοτρόπως εὑρισκόμεθα πρὸ τοῦ ἁπλουστέρου τῶν πυρετῶν, πυρετοῦ τὸν ὁποῖον ἀπαντῶμεν ἐπὶ οὐραιμίας καὶ ἑλμιάνσεως. Συνήθως ὅμως τὰ φαινόμενα ταῦτα ἄλλως ἐξελίσσονται.

Παρατηροῦμεν τῷ ὄντι ἐνίοτε διαφορὰν ἐν τῷ τρόπῳ τῆς ἐμφανίσεως καὶ λήξεως τοῦ πυρετοῦ, διαφορὰν δ' ἐπίσης ἐν τῇ διαρκείᾳ καὶ ἐντάσει τῶν συμπτωμάτων του, ὡς ἐπίσης βλέπομεν ἐπανάληψιν τῶν πυρετικῶν προσβολῶν.

Ἐντεῦθεν προκύπτουσί ποικίλα εἴδη πυρετῶν, πρὸς καθορισμὸν τῶν ὁποίων ἡ κλινικὴ ἐπιστήμη ἐδημιούργησε σωρείαν ὅλων ἐπιστημονικῶν ὅρων.

Τοιουτοτρόπως ὅταν ἡ ἔναρξις ἢ ἄλλως εἰπεῖν ἡ εἰσβολὴ τοῦ πυρετοῦ γένηται ἀμέσως, τότε οὗτος καλεῖται ἀπότομος, ὅταν δὲ βραδέως, καλεῖται ὕπουλος. Εἰς τοὺς πρώτους καταλέγεται ἡ πνευμονία, ἑλμίανσις κ.λ.π. Εἰς τοὺς ὑπούλους ὁ τυφοειδὴς πυρετὸς καὶ ἄλλοι. Οἱ ἀπότομοι πυρετοὶ κατ' ἀπαράβατον κανόνα συνοδεύονται πάντοτε ὑπὸ ῥίγους, οἱ ὕπουλοι σπανιώτατα. Ὁσάκις ἡ διάρκεια τοῦ πυρετοῦ εἶναι σμικρὰ τότε οὗτος ἀποκαλεῖται βραχύς, μακρὸς δὲ λέγεται ἐν τῇ ἐναντίᾳ περιπτώσει.

Πιθανὸν τὰ συμπτώματα τοῦ πυρετοῦ νὰ μὴ ὦσιν ἔντονα, δυνατὸν ὅμως εἰς ἄλλας περιπτώσεις νὰ ὦσιν ἐκ τῶν ἐντονωτέρων. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ὁ πυρετὸς θὰ ὀνομασθῇ ἐλαφρός, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ βαρύς.

Ἐνίοτε ὁ πυρετὸς ἅπαξ ὑποχωρήσας, οὐδέποτε πάλιν ἀναφαίνεται καὶ τότε καλεῖται ἁπλοῦς. Ἄλλοτε ὅμως ἐπαναλαμβάν τι καὶ δὴ κανονικῶς τὴν δευτέραν, ἢ καὶ τρίτην ἢ καὶ τὴν τετάρτην ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως. Παρατηρεῖται δὲ ὅτι ὁ χρόνος τῆς κατ' ἐπανάληψιν προσβολῆς εἶναι πάντοτε ὁ αὐτός. Οὕτως ἂν ἡ πρώτη ἔκρηξις ἐσημειώθη περὶ τὴν τρίτην μεταμεσημβρινὴν ὥραν καὶ ἡ δευτέρα καὶ ἡ τρίτη ἔκρηξις κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον θὰ σημειωθῇ. Καὶ ἂν μὲν ἡ πυρετικὴ ἐπανάληψις τελεῖται καθ' ἑκάστην, τότε ὁ πυρετὸς καλεῖται ἀμφιμερινός, ἂν δὲ κατὰ πᾶσαν τρίτην ἡμέραν καλεῖται τριταῖος, καὶ ἂν κατὰ πᾶσαν τετάρτην τότε λέγεται τεταρταῖος. Πλὴν τούτων ὅμως μνημονεύουσιν καὶ τοῦ πεμπταίου καὶ ἑκταίου πυρετοῦ κ.λ.π.

Ἀλλὰ πλὴν τῶν μνησθέντων πυρετῶν ὑπάρχουσι καὶ οἱ διπλοῦς ἀμφιμερινός, διπλοῦς τριταῖος καὶ διπλοῦς τεταρταῖος, οὕτω καλούμενοι ὅσοι ἐμφανίζονται οὐχὶ ἅπαξ, ἀλλὰ δὶς κατὰ πᾶσαν τρίτην καὶ τετάρτην ἡμέραν.

Διαρκούσης τῆς ἐμπυρέτου καταστάσεως ἡ θερμοκρασία ἐμφανίζει διακυμάνσεις τινας αἵτινες ἀκολουθοῦσι τὸν ἑπόμενον κανόνα. Τὴν μὲν πρωΐαν ἡ θερμοκρασία κατέρχεται, τὴν δὲ ἑσπέραν ἀνυψοῦται (τοὐθόπερ ἄλλως τε συμβαίνει καὶ ἐπὶ φυσιολογικῆς καταστάσεως). Ἂν ὁ πυρετὸς συμμορφοῦται πρὸς τὸν προκείμενον κανόνα λέγεται κανονικός, ἂν δὲ πορεύεται ἀντιθέτως καλεῖται ἀντίστροφος.

Προκειμένου τέλος περὶ τῶν μορφῶν τοῦ πυρετοῦ, ἀναφέρουσιν οἱ συγγραφεῖς τὴν διαλείπουσαν μορφήν, τὴν ὑφέσιμον, τὴν ὑποσυνεχῆ καὶ τὴν συνεχῆ. Κατὰ τὴν πρώτην ὁ πυρετὸς ἐμφανίζεται ὑπὸ τὴν μορφὴν παροξυσμῶν κατὰ τὰ διαλείματα τῶν ὁποίων ἡ θερμοκρασία καθίσταται καὶ πάλιν φυσιολογική. Κατὰ τὴν δευτέραν μορφὴν ἡ θερμοκρασία παρουσιάζει καταφανεῖς πτώσεις, μὴ ἐξικνουμένας ὅμως μέχρι τοῦ φυσιολογικοῦ, τουθόπερ τὴν διαστέλει τῆς προηγουμένης. Κατὰ δὲ τὴν συνεχῆ μορφὴν παρατηρεῖται ἀπόλυτος ὁμοιότης σχεδὸν μεταξὺ πρωϊνῆς καὶ ἑσπερινῆς θερμοκρασίας.

Ἐξελισσομένου τοῦ πυρετοῦ διαταραχαί τινες ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῶν διαφόρων συστημάτων θὰ ἐφελκύσωσι τὴν προσοχὴν τοῦ παρατηρητοῦ. Αἱ διαταραχαὶ αὗται ἀνάλογοι οὖσαι πρὸς τὴν σφοδρότητα τοῦ πυρετικοῦ φαινομένου ἔχουσιν ὡς ἕπεται.

Ἀπὸ τοῦ πεπτικοῦ: Θὰ παρατηρήσωμεν ποσοτικὴν καὶ ποιοτικὴν ἀλλοίωσιν τοῦ σιέλου. Καὶ ὑπὸ ποσοτικὴν μὲν ἔποψιν ὁ σίελος πάντοτε θὰ ἐλαττωθῇ, ποιοτικῶς δὲ θὰ ὑποστῇ ὁτὲ μὲν αὔξησιν ὁτὲ δὲ ἐλάττωσιν ἐν τῇ δραστικότητι τῆς πτυελίνης. Ἐκ τῆς ἐλαττώσεως ἐξ ἄλλου τῶν ὑδρῶν στοιχείων τοῦ σιέλου θὰ ἐπέλθῃ στυγνότης τοῦ στόματος, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας τὰ ἐπιθηλιακὰ κύτταρα τῆς ἄνω ἐπιφανείας τῆς γλώσσης ἀποξηρκινόμενα καθίστανται λευκὰ καὶ δημιουργοῦσι τὸ γνωστὸν ἐκεῖνο τῆς γλώσσης ἐπίχρισμα, τὸ ὁποῖον τοσαύτην διαγνωστικὴν σημασίαν ἔχει ἐπὶ πυρετοῦ.

Ἐν τῷ γαστρικῷ ὑγρῷ τὸ μὲν ὑδρ. ὀξὺ θὰ ἀποβῇ ἔλασσον καὶ ἀδρανέστερον, ἡ δὲ πεψίνη ἐξ ἀντιθέτου θὰ καταστῇ δραστικωτέρα. Τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως παραμένει πάντοτε τὸ αὐτό, δηλαδὴ πάντοτε παρατηροῦμεν ἐξασθένησιν τῆς πεπτικῆς ἰσχύος τοῦ στομάχου. Ἐξ ὅλων ὅμως τῶν πεπτικῶν ὑγρῶν ἡ χολὴ ἀναμφιλέκτως δέχεται τὸ ἰσχυρότερον πλῆγμα, διότι οὐ μόνον θὰ ἐλαττωθῇ σημαντικῶς, ἀλλὰ καὶ ἡ σύστασις αὐτῆς θὰ καταστῇ ἀλλοία. Τοιουτοτρόπως θὰ παρατηρήσωμεν ἐλάττωσιν τοῦ εἰδικοῦ βάρους αὐτῆς, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου ἡ χολὴ πυκνοτέρα γιγνομένη θὰ λιμνάσῃ εἰς τὰς χολοφόρους ὁδοὺς καὶ ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ ἀποροφουμένη ὑπὸ τοῦ αἵματος δύναται νὰ προκαλέσῃ δυσαρέστους ἐπιπλοκάς. Ἡ συνέπεια τῆς τοιαύτης ἀλλοιώσεως τῶν ὑγρῶν εἶναι εὐνόητος. Τὰ θρεπτικὰ στοιχεῖα μὴ ὑφιστάμενα τὴν δέουσαν διάθρυψιν θὰ ἀποβληθῶσιν ἀχρησιμοποίητα. Ἀλλ' οὐ μόνον τοῦτο. Ὡς διδάσκει ἡ βιολογικὴ χημεία, ἂν τὰ λευκώματα δὲν ὑποστῶσι τὴν πρέπουσαν πέψιν καθίστανται τοξικά, εἰσερχόμενα δ' εἰς τὸν ὀργανισμὸν ἐπιφέρουσι δηλητηρίασιν ἐπιπρόσθετον.

Ἀπὸ τοῦ ἀναπνευστικοῦ ἔχομεν ἐπαύξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναπνευστικῶν κινήσεων.

Ἀπὸ τοῦ κυκλοφορικοῦ θὰ σημειώσωμεν διαταραχὰς οὐκ ὀλίγας. Καὶ πρῶτον ἡ ἐπιτάχυνσις τῶν παλμῶν τῆς καρδίας εἶναι ὁ ἀχώριστος δορυφόρος τοῦ πυρετοῦ. Εἰς δεδομένην τινα στιγμὴν σφυγμομετροῦντες τὸ πυρέσσον ἄτομον, δυνάμεθα νὰ μετρήσωμεν 80—100—130 σφυγμοὺς κατὰ 1'' ἂν μάλιστα πρόκειται περὶ παιδίου ὁ σφυγμὸς δύναται νὰ φθάσῃ τὸν ἀριθμὸν 160. Ἡ πίεσις τοῦ περιφερικοῦ ἀρτηριακοῦ συστήματος ἔχει καταπέσει, αὐξηθῇ δὲ τοὐναντίον ἡ τοῦ κεντρικοῦ. Ἡ θερμοκρασία τοῦ αἵματος ἔχει φθάσει εἰς τὸ non plus ultra. Αὐτὴ ἡ φυσικοχημικὴ σύστασις τοῦ αἵματος ἔχει ὑποστῇ τροποποίησιν. Τοιουτοτρόπως οὐχὶ μόνον τὸ εἰδικὸν βάρος αὐτοῦ ἔχει αὐξηθῇ ἀλλὰ καὶ ἡ ἀλκαλική του ἀντίδρασις παρατηρεῖται ἠλαττωμένη. Ὁ ἀριθμὸς τῶν λευκῶν αἱμοσφαιρίων ἐπολλαπλασιάσθη, τῶν δὲ ἐρυθρῶν ἐσμικρύνθη, τούτων ὅμως ὑπὸ τὸν ὅρον διπλασιασμοῦ καὶ τριπλασιασμοῦ κατὰ τὸ στάδιον τῆς ἀποθεραπείας.

Ἀπὸ τοῦ οὐροποιητικοῦ ἔχομεν ἐπαύξησιν τῆς τοξικότητος τῶν οὔρων. Ποσότης οὔρων πνευμονιῶντος εἰσαγομένη εἰς τὸ σῶμα κονίκλου προκαλεῖ τετανικὰ φαινόμενα, ὡς ἀπέδειξεν ὁ M. Bouchard. Τὰς κακοήθεις ταύτας ἰδιότητας τοῦ οὔρου ἀποδοτέον εἰς δύο παράγοντας. Πρῶτον μὲν εἰς τὴν πληθώραν τῶν ἐν αὐτῷ χρωστικῶν καὶ τῶν ἁλάτων τοῦ ἀσβεστίου, δεύτερον δὲ εἰς τὴν παρουσίαν τῶν προϊόντων τῆς ἀναλύσεως τῶν μὴ τελείως ἐν τῷ ἐντέρῳ διαλυθέντων λευκωμάτων. Τὸ ποσὸν τῆς οὐρίας, ὅπερ ἀπεκκρίνεται ἐπὶ ἐμπυρέτου καταστάσεως εἶναι κατὰ κανόνα ἀνώτερον ἐκείνου ὅπερ ἀπεκκρίνει ἄτομον φυσιολογικῶς ἔχον. Τὸ φαινόμενον εἶναι πολὺ φυσικόν, ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψει τὴν τεραστίαν ἀνάλυσιν λευκωμάτων, ἥτις γίγνεται ἐπὶ πυρέξεως. Δυνατὸν ὅμως νὰ συμβῇ καὶ τὸ ἀντίθετον. Καὶ ὑπάρχουσιν ὄντως οἱ κακοήθεις πυρετοὶ τοῦ Gubler, κατὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἀπεκκρινομένη οὐρία εἶναι ἐλάχιστος. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας πάντες βεβαίως ἐννοοῦσιν ὅτι ἡ πρόγνωσις εἶναι ἐκ τῶν βαρυτέρων.

Τὰ ἀπὸ τοῦ κινητικοῦ φαινόμενα εἶναι ἀνάλογα πρὸς τὸν βαθμὸν τοῦ πυρετοῦ. Καὶ ὁσάκις μὲν πρόκειται περὶ ἐλαφρᾶς πυρέξεως θὰ παρατηρήσωμεν ἀδιάλειπτον κίνησιν τοῦ ἀτόμου, ὁσάκις δὲ πρόκειται περὶ βαρυτέρου πυρετοῦ, θὰ ἔχωμεν ἐντελῆ ἀκινησίαν καὶ ἀποχαύνωσιν.

Ὁ ἴδιος κανὼν ἰσχύει καὶ διὰ τὰ ἀπὸ τοῦ θυμικοῦ φκινόμενα. Ὅθεν ἐπὶ μὲν ἐλαφρᾶς πυρετικῆς κινήσεως ἡ συνείδησις μακρὰν τοῦ νὰ εἶναι συγκεχυμένη διατελεῖ διαυγής, ἂν ὅμως ὁ πυρετὸς ἐνταθῇ, φθάσῃ δὲ τὰς ὑψηλοτέρας βαθμῖδας τῆς θερμομετρικῆς κλίμακος, τότε τὰ πράγματα μεταβάλλουσιν ὄψιν, διότι καὶ παραλληρημα θὰ ἔχωμεν καὶ κομματώδη κατάστασιν.

Προϊούσης τῆς ἀνελίξεως τοῦ πυρετοῦ, παρατηροῦμεν ὅτι τὸ βάρος τοῦ ὀργανισμοῦ ἐλαττοῦται, ἡ δὲ ἐλάττωσις αὕτη βαίνει κατ' εὐθὺν λόγον πρὸς τὴν ἔντασιν τοῦ φαινομένου. Κατωτέρω θὰ ἐξηγήσωμεν ποῦ ὀφείλεται ἡ τοιαύτη ἐλάττωσις τοῦ βάρους.

Καὶ ἡ μὲν κλινικὴ εἰκὼν τοῦ πυρετοῦ τοιαύτη εἶναι περίπου ἐν γενικαῖς γραμμαῖς. Ἐξετάσωμεν ἤδη τὴν αἰτίαν καὶ τὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν τῶν συμπτωμάτων του.

Ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς παρούσης μελέτης προκειμένου περὶ ὁρισμοῦ τοῦ πυρετοῦ ὑπὸ τὴν κλινικὴν αὐτοῦ ἔποψιν εἴπομεν, ὅτι ῥῖγος, ψῦχος, καύσων καὶ ἱδρὼς χαρακτηρίζουσι τοῦτον. Ἀλλὰ πῶς καὶ πόθεν προῆλθον ταῦτα; Ἰδοὺ τί πρόκειται νὰ ἐξετάσωμεν. Προκαταβολικῶς δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι ταῦτα εἰσὶ κοινὰ κατ' ἀνάκλασιν φαινόμενα, εἰς τὸ τέλος δέ, ἔνθα ὁ λόγος περὶ φυσιολογίας τοῦ πυρετοῦ, θὰ εἴπωμεν πῶς ἀπετελέσθησαν.

Καὶ ἐν πρώτοις τὸ ῥῖγος ὀφείλεται εἰς τὴν ῥυθμικὴν σύσπασιν τῶν μυῶν, ἥτις ἐπιγίγνεται συνεπείᾳ διεγέρσεως τοῦ θερμογόνου κέντρου ὑπὸ τοῦ ψύχους, καὶ σκοπεῖ τὴν παραγωγὴν θερμότητος, κατὰ τὴν περιφέρειαν.

Τὸ ψῦχος ἔχει ἀφορμὴν τὴν ἀπὸ τοῦ δέρματος ἀποχώρησιν τοῦ αἵματος, λόγῳ συγκλείσεως τῶν δερματικῶν ἀγγείων.

Ἡ ἐπακολουθοῦσα μετὰ ταῦτα θερμότης ἀποδοτέα εἰς δύο παράγοντας. Πρῶτον μὲν καὶ κυρίως εἰς τὴν ἔντονον καῦσιν τῶν ἱστῶν, ἥτις βεβαίως ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἰσχυρὰν ἔκλυσιν θερμότητος καὶ δεύτερον εἰς τὴν διατήρησιν τῆς θερμότητος ταύτης δι' ἄρσεως τῆς ἀπὸ τοῦ δέρματος ἀκτινοβολίας καὶ ἀποψύξεως.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΩΝΣΤ. Μ. ΠΕΤΡΟΛΕΚΑΣ

ΘΕΡΙΝΑ ΤΑΞΕΙΔΙΑ

ΛΑΡΙΣΣΑ ΚΑΪ ΘΕΣΣΑΛΙΑ

(Συνέχεια καὶ τέλος)

ΕΙΣ Λάρισσαν ἐφθάσαμεν τὸ ἑσπέρας μετὰ ἀρκετὰ εὐχάριστον σιδηροδρομικὸν ταξείδιον καὶ ἂν δὲν εἴχομεν νὰ παλαίσωμεν πρὸς τὴν ἐπικρατοῦσαν κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην θερμὴν κατάστασιν τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ τὰς καυστικὰς ἐπιθέσεις τῶν καθέτων ἀκτίνων τον ἡλίου τὸ ταξείδιόν μας τοῦτο θὰ ἦτο πλέον εὐάρεστον καὶ ἀπολαυστικόν. Περὶ τὴν τετάρτην καὶ ἡμίσειαν ὥραν διήλθομεν ἐκ νέου τοῦ Βελεστίνου, ἔνθα παρεμείναμεν περὶ τὴν ἡμίσειαν ὥραν καὶ τὴν ἑβδόμην εὑρισκόμεθα πρὸ τοῦ σταθμοῦ τῆς Λαρίσσης.

Ἡ Λάρισσα κεῖται εἰς τὸ βάθος εὐρείας σπαρτοφόρου πεδιάδος παρὰ τὸν Πηνειὸν ποταμὸν καὶ πλησίον τῆς μεγάλης ὀροσειρᾶς τοῦ Ὀλύμπου, τῆς χωριζούσης ἡμᾶς ἀπὸ τῆς Τουρκίας.

Ἡ Λάρισσα ἀπὸ τῆς προσαρτήσεως κατέστη ἡ ἐπισημοτέρα πόλις τῆς Θεσσαλίας καὶ ἕδρα τῆς κινήσεως καὶ ἐνεργείας. Ἐνταῦθα διαμένει καὶ ὁ περισσότερος στρατός. Κατέστη δὲ βαθμηδὸν ὡραία πόλις μὲ μεγάλας οἰκοδομὰς καὶ κέντρα, τὸ δὲ θέρος εἶναι εὐάρεστος διαμονὴ πολλοὶ ἤδη ἐξ Ἀθηνῶν σιδηροδρομικῶς αὐθημερὸν προσέρχονται ὅπως ἐπισκεφθῶσι τὴν πόλιν καὶ τὰ Τέμπη, φημιζόμενα διὰ τὴν φυσικὴν αὐτῶν θέσιν καὶ καλλονήν. Ξενοδοχεῖα, ζυθοπωλεῖα καὶ καφενεῖα ἔχει καλὰ καὶ εὐπρόσωπα ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκτεταμένῃ πλατείᾳ τῆς πόλεως, ἔνθα καθ' ἑκάστην παιανίζει ἡ μουσική, περιπάτους δὲ ἀξιολόγους ἐν τῇ πρὸς τὸ Ἀλκαζὰρ πέραν τοῦ Πηνειοῦ ἐξοχῇ, ὅπου πολὺς κόσμος συχνάζει κατὰ τὸ θέρος πρὸς τὸ ἑσπέρας.

Ἡ Λάρισσα μὲ τὴν μέλλουσαν συγκοινωνίαν αὐτῆς μετὰ τῆς Θεσσαλονίκης καὶ Εὐρώπης ἐλπίζεται ὅτι θέλει καταστῇ ὡραιοτέρα καὶ μεγαλειτέρα, καθόσον καὶ ἐμπορικῶς καὶ κοινωνικῶς θέλει μεγάλως ὠφεληθῆ.

Τὴν Θεσσαλίαν ἤδη ἀπασχολεῖ ζωτικῶς τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα, ὅπερ διὰ τῆς προσθήκης εἰδικοῦ ἄρθρου, ἐν τῷ νέῳ Συντάγματι, καθ' ὃ ἐπιτρέπεται ἡ ἀπαλοτρίωσις κτημάτων, θέλει πολὺ ἀνακουφίσῃ τὴν γεωργίαν καὶ τοὺς ἀγρότας.

Πάντες δὲ μετ' ἀνυπομονησίας ἀναμένουσι παρὰ τῆς νῦν ἀνορθωτικῆς Κυβερνήσεως τὴν ὑποβολὴν καὶ ψήφισιν τοῦ σχετικοῦ νομοσχεδίου ἐν τῇ νέᾳ συνόδῳ, καθ ὃ θέλει κανονισθῇ ὁ τρόπος τῆς ἀπαλοτριώσεως καὶ διανομῆς τῶν κτημάτων. Τρέφουσι δὲ μεγάλην πεποίθησιν πάντες εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ κ. Βενιζέλου, ὅτι θέλει κατορθώσῃ τοῦτο, ὡς ὑπεσχέθη.

Ἕτερον ζήτημα, ὅπερ ἐπίσης ἀπασχολεῖ τοὺς θεσσαλικοὺς πληθυσμούς, καὶ τὸ ὁποῖον θεωροῦσι ζωτικώτατον, εἶναι καὶ ὁ καταργηθεὶς ὑπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως νόμος περὶ ἀλευροπιτύρων ὃν θεωροῦσιν εὐεργετικώτατον καὶ εὔχονται νὰ μὴ ἐπαναφέρῃ, ὡς ἐλέχθη, ἡ νῦν Κυβέρνησις. Τοῦτέστι νὰ μὴ ἐπιτρέπεται ἡ ἐξαγωγὴ εἰς Ἀμβοῦργον διότι ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ ἀλευρομηχανία δὲν δύναται νὰ ἐξαγάγῃ ἄλευρα ὡς ἐκ τοῦ ὑπερόγκου δασμοῦ τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὸ ἐξωτερικόν, διότι ζημιώνεται τὸ δημόσιον ἐκ τοῦ ἐπιστρεφομένου δασμοῦ.

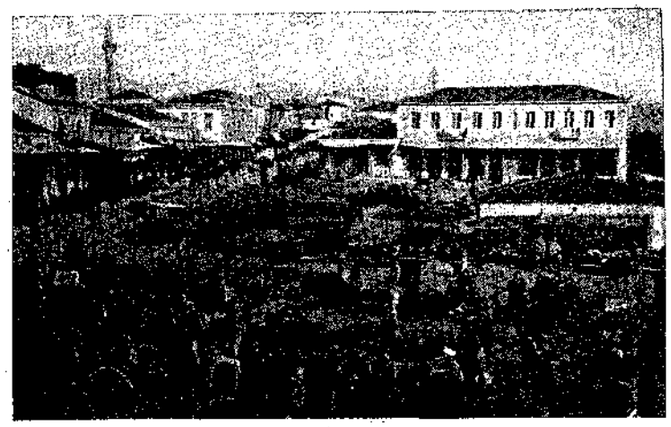

Η ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΛΑΡΙΣΣΗΣ

Πλησίον τῆς Λαρίσσης εἰς δίωρον περίπου ἀπόστασιν καὶ εἰς θέσιν Χασάμπαλη κεῖνται τὰ περίφημα λατομεῖα τοῦ Ἄτραγος, τὰ ἀρχαιότερα τῆς Ἑλλάδος ἀφ' ὅτου ἀνεκαλύφθη ὁ χάλυψ, τὰ ὁποῖα νῦν ἐκμεταλλεύεται ἡ Ἀγγλικὴ Ἑταιρεία τῶν μαρμάρων, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ἡλ. Οὐρέτ. Ὑποδιευθυντὴς δὲ τυγχάνει ὁ ἡμέτερος φίλος κ. Ἰούλιος Βιανέλης, ὅστις εἶναι καὶ ὑποπρόξενος τῆς Ἰταλίας ἐν Λαρίσσῃ.

Τὰ λατομεῖα ταῦτα θεωροῦνται μεγάλης ἀξίας καὶ πολύτιμα, κατατάσσονται δὲ τὰ μάρμαρα αὐτῶν εἰς τὴν τάξιν τῶν ὀφιτικῶν λίθων. Ἐξαγωγὴ ὅμως δὲν γίνεται μεγάλη, ἕνεκα τῆς ὑπερόγκου δαπάνης πρὸς μεταφορὰν αὐτῶν εἰς τὴν παραλίαν.

Ὁ κ. Βιανέλης εἶναι μία ἰδιάζουσα προσωπικότης ἐν Λαρίσσῃ. Ὑποπρόξενος, ὑποδιευθυντὴς λατομείου, γεωργὸς καὶ κομματάρχης. Ἐκτὸς τῶν δύο πρώτων αὐτοῦ τίτλων, οὓς ἀνεφέραμεν, καλλιεργεῖ κατὰ τὸ τελευταῖον ἐπιστημονικὸν σύστημα καὶ ἀρκετὴν ἔκτασιν γαιῶν, ἃς ἐπὶ τούτῳ ἔχει ἐνοικιάσει καὶ ἀναμιγνύεται δραστηρίως ἑκάστοτε εἰς τὴν πολιτικήν, ἐννοῶν νὰ συντελέσῃ κατὰ δύναμιν καὶ αὐτὸς εἰς τὴν γενικὴν ἀνόρθωσιν καὶ ἰδίως τὴν βελτίωσιν τῶν κακῶς ἐχόντων τῆς ἀγροτικῆς καταστάσεως τῆς Θεσσαλίας, περὶ ἧς κυρίως ἐνδιαφέρεται καὶ δρᾷ.

Ἐσχάτως ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν ἐπανάστασιν καὶ σπουδαίως συνετέλεσε καὶ διὰ λόγων καὶ δι' ἔργων νὰ διαγείρῃ καὶ καθοδηγήσῃ τοὺς ἀγρότας εἰς τὰς ἀνορθωτικὰς ἰδέας! Ἰταλὸς τὴν καταγωγήν, εἶναι πλέον Ἕλλην κατὰ βάθος καὶ μόνον μέλημα καὶ πόθος του εἶναι ἡ πρόοδος τοῦ τόπου. Ὁσάκις ὁμιλεῖ ἢ συζητεῖ, βλέπετε ἕνα ἀκραιφνέστατον πατριώτην σπουδαίως ἐργαζόμενον καὶ δρῶντα ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλοῦ.

Εἰς Λάρισσαν διέμεινα ἐπὶ τριήμερον ἐπισκεφθεὶς διαφόρους φίλους μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸν διακεκριμένον δικηγόρον καὶ βουλευτὴν κ. Λ. Ἀναγνώστου μετὰ τῆς ἀξιολόγου οἰκογενείας του, τὸν κ. Στ. Παπαγεωργίου μεγαλέμπορον καὶ ἐργοστασιάρχην, τὸν κ. Ἀλέξ. Μιχαηλίδην ἐπίσης μεγαλέμπορον καὶ κτηματίαν, ἀρίστους πολίτας καὶ φιλοτίμους ἐμπόρους, τὸν κ. Σκλὼμ Σακκὴμ, κάλλιστον ἐμποροτραπεζίτην, τὸν κ. Ἰω. Ἀσλάνην παλαιὸν φίλον καὶ ἰδιοκτήτην τῆς καλλίστης ἐνταῦθα ἐμπορικῆς λέσχης καὶ διαφόρους ἄλλους μεθ' ὧν ἀντηλλάξαμεν ἐνδιαφερούσας ὁμιλίας.

Μετὰ τριήμερον ἐντεῦθα διαμονὴν ἀπῆλθον σιδηροδρομικῶς πάλιν εἰς Βῶλον, τὴν δὲ μεθεπομένην διὰ τοῦ ὡραιοτάτου ἀτμοπλοίου τῆς Ἑταιρείας Πανταλέοντος «Ἀλβανία» καὶ μὲ ὡραιότατον πλοῦν ἀνεχώρησα διὰ τὰς Ἀθήνας.

Διερχόμενος ὅμως ἐκ Βώλου δὲν παρέλειψα νὰ ἐπισκεφθῶ καὶ πάλιν τὸν φίλον ἰατρὸν κ. Ν. Μωραΐτην εἰς τὸ ἰατρεῖον του, ὅπως ἀποχαιρετήσω καὶ εὐχαριστήσω καὶ συνάμα ὅπως τῷ ζητήσω τὴν πεφωτισμένην γνώμην του διὰ τὸ ἄσθμα, ὅπερ κυρίως ἠσθανόμην τὸ ἑσπέρας καὶ διὰ τὸ ὁποῖον μετὰ ἐπισταμένην ἐξέτασίν του μοὶ συνέστησε νὰ διατηρῶ πρὸ παντὸς ἐλαφρὸν τὸν στόμαχον τὸ ἑσπέρας ὅσῳ τὸ δυνατόν, νὰ τρώγω ἐνωρίς, μεταξὺ τῆς 7 καὶ 8 ὥρας καὶ νὰ μὴ κατακλίνωμαι πρὸ τῆς 10—11ης, ὡς φάρμακον δὲ ἐσωτερικῶς μοὶ συνέστησε νὰ πίνω ἀφέψημα ἀγρόστιδος (ἀγριάδας). Καὶ ἡμέραν παρ' ἡμέραν νὰ λαμβάνω ὁτὲ μὲν Kalii jodati 0,25 εἰς καψύλια δύο καθ' ἡμέραν, ὁτὲ δὲ Diuretine εἰς 0,30 ἓν καθ' ἡμέραν. Καὶ ἤδη χάρις τῷ πολυτίμῳ φίλῳ ἰατρῷ, εὐτυχῶς ὁ παροξυσμὸς ἠλαττώθη κατὰ πολὺ καὶ εὐελπιστῶ, ὅτι σὺν τῷ χρόνῳ θὰ ἐξαλειφθῇ.

Ἀναγράφοντες ταῦτα ὧδε, ὡς ἐλάχιστον δεῖγμα καὶ τοῦτο τῆς ἐκτιμήσεώς μας πρὸς τὸν διακεκριμένον ἰατρόν, τῷ εὐχόμεθα ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν ἀείμνηστον Ἰούλιον Γαλβάνην, ἀφοῦ ἤδη οὐδόλως ὑστερεῖ τῶν παρ' ἡμῖν διαπρεπῶν ἰατρῶν κ. κ. Γερουλάνου, Ζαΐμη, Φωκᾶ κτλ.

ΣΤΟΝ ΝΕΚΡΟΝ

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΝΙΚΟΠΟΥΛΛΟΥ

Τὸ Νησί μας ἀπ' ἄκρη εἰς ἄκρη
Μὲ τὰ μαῦρα του ροῦχα ντυμένο,
Σταματᾶ στὸν νωπό σου τὸν τάφο,
Κι' ὁλοφύρεται φεῦ τὸ θλιμμένο.

Τὸν ῥαντίζει μὲ δάκρυ' ἀγάπης,
Τὸν στολίζει μὲ ἀγάπης φιλιά,
Καὶ τ' ἀφίνει ὡσὰν μοιρολόγια,
Νὰ γλυκαίνουν τὴ πικρά του καρδιά.

Στὴν 'Ορφάνεια ἐρίφθ' ἡ «Φωνή» σου,
Ποῦ βροντοῦσε γιὰ μᾶς Λευθεριά,
«Ζωντανέψεται πιὰ πατριῶται,
Νὰ ἐιωχθῇ ἡ σκλαβιά».

Ἡ γλυκειὰ ἡ λαλιά σου ἐκείνη...
'χάθη πλέον γιὰ πάντα μὲ μιᾶς'
Μανιωμένος ἐφύσησ' ἀγέρας,
Καὶ σὲ πῆρε μαζύτ' ὁ φονιᾶς.

Τὸ Νησί μας, ἐσένα, γιὰ χρόνια,
Τήνε στέρησι θέλει θυμᾶται·
Σφυκταγκάλιαστα Γιῶργο ἡ Ἀγάπη,
Στὸ κιβοῦρι σου μέσα κοιμᾶται.

Ἡ ματιά σου ἐχάθη κι' ἐκείνη
Ποῦ ἐκύτταζε τόσο μακρυά·
Μ' ἕνα δάκρυ τὸ κνῆμά σου βρέχω
Τὸ ψυχρό. Ἔχε Γειά.

Λευκοσία — Π. Α. ΚΥΠΡΙΑΝΙΔΗΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΩΝ ΙΝΔΙΩΝ

Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΒΟΥΔΑ

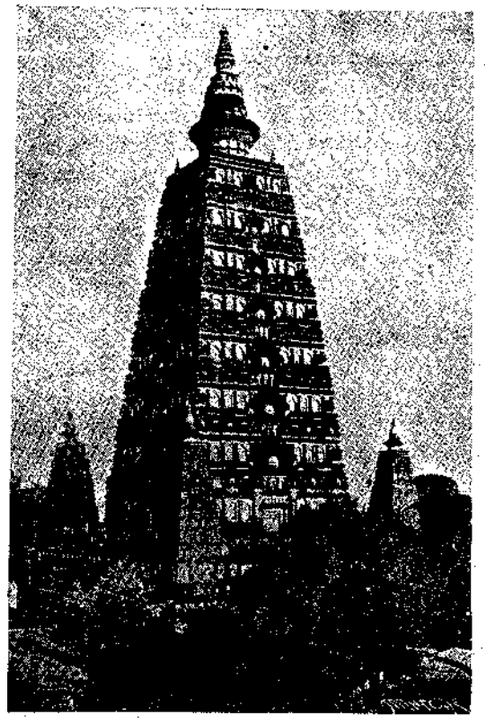

Ὁ Ναὸς τοῦ Βούδα, πρὸς νότον τῆς Κάγιας, ἐν τῇ Βεχάρῃ, θεωρεῖται ὑπὸ πολλοῦ κόσμου, ὡς τὸ ἱερώτερον σημεῖον τῆς γῆς. Διότι ἐκεῖ ὁ πρίγκηψ Γκωτάμας, ἀφοῦ ἐμελέτησε ἐμπνευσμένως τὴν θείαν ἐπιστήμην καὶ ὑπέφερεν ὅλα τὰ εἴδη τῶν δοκιμασιῶν, ἐγένετο τέλος κάτοχος τῆς ἀληθείας καὶ τῆς εἰρήνης. Ἐκεῖ ὁ πρίγκηψ ἔλαβε τὸν περιώνυμον τίτλον τοῦ Β ο ύ δ α (σοφοῦ), κατὰ τὴν τελευταίαν νύκτα τῆς διαρκοῦς πάλης πρὸς τὸν ἑαυτόν του καὶ κατὰ τῶν δυνάμεων τοῦ κακοῦ, τὰ ὁποῖα ἤθελον ἀκόμη νὰ τὸν παιδεύουν. Ἐκεῖ ὑπὸ τοὺς κλάδους τῆς «ἱερᾶς συκῆς» ὁ μέγας Διδάσκαλος τοῦ Βουδισμοῦ κατέκτησε τὴν θείαν Σοφίαν. Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ ναοῦ ἐντὸς μεγάλης αἰθούσης εὑρίσκεται τὸ ἄγαλμα τοῦ Βούδα, καθημένου ἐν τῇ γνωστῇ στάσει, «ὁ Βούδας καλῶν τὸν κόσμον εἰς τὴν φρόνησιν».

Ὁ ναὸς οὗτος περιέπεσεν εἰς χεῖρας τῶν Βραχμάνων, οἵτινες μὲ ἀρκετὴν νοημοσύνην συνεδύασαν τὸν Γκωτάμαν μετὰ τοῦ ἰδίου θεοῦ των Βιχνοῦ.

Καὶ διὰ νὰ καταστήσωσι συμβολικωτέραν τὴν συνταύτησιν ταύτην, ἐζωγράφισαν ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ Σοφοῦ τὴν ἀλληγορικὴν τρίαιναν, τὸ μυστικὸν καὶ θεῖον «τιχάν» σύμβολον τῆς δευτέρας προσωπικότητος τῆς Βραχμανικῆς Τριάδος

Η ΛΙΜΝΗ ΠΙΧΟΛΑ

Ὅσοι ἔχουν ἰδεῖ τὰς μαγευτικὰς τοποθεσίας τῆς Μείζονος Λίμνης ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ τὰς ὀνειρώδεις ἀκτὰς τῶν ἐν αὐτῇ εὑρισκομένων Βορομαίων νησίδων, δύνανται νὰ λάβουν ἰδέαν τῆς ἐκπάγλου ἰνδικῆς λίμνης Πιχόλας. Ἀπὸ τὰς καταφύτους γύρωθεν ὄχθας, μεθυστικαὶ εὐωδίαι ναρκώνουν τὰς αἰσθήσεις τῶν εὐτυχῶν ἐκεῖσε θνητῶν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ πλέουν εἰς ἐκτάσεις ὀνειρωδῶν ἀποχρώσεων, ἀπὸ τὰς θαυμασίας ἀνατολὰς καὶ δύσεις. Ἐντὸς τῆς λίμνης ὑπάρχουν δύο νησίδια ἐξ ὧν τὸ ἕν καλούμενον Τζάγκ-Μανδήρ, περιβάλλεται ὁλόκληρον ὑπὸ τείχους παλεύκου, καὶ μακρόθεν φαίνεται ὡς παμμέγεθες λευκὸν ἀνάκτορον τῶν ὑδάτων. Τρεῖς κῆποι κεχωρισμένοι διὰ στοῶν, εἶνε κατάφυτοι ὑπὸ πορτοκαλεῶν καὶ ἄλλων καρποφόρων δένδρων, φοινίκων, κυπαρίσσων καὶ πλατάνων, ἐν μέσῳ δὲ τῆς πλουσίας ταύτης βλαστήσεως ὑψοῦνται δύο γραφικαὶ ἐπαύλεις.

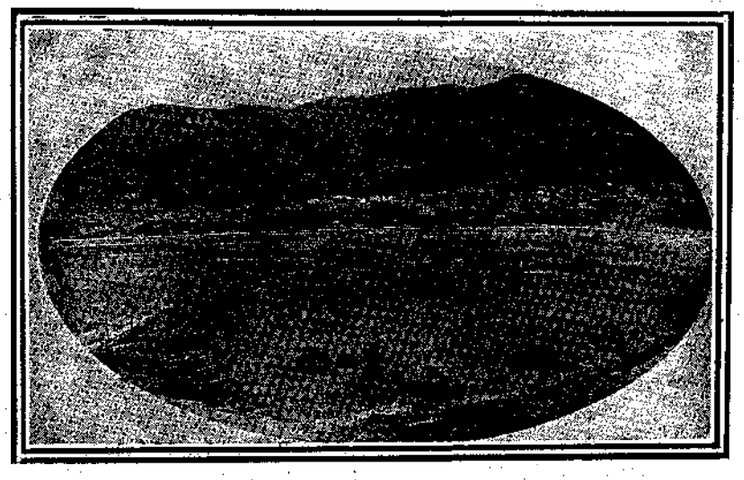

Η ΑΝΔΡΟΣ

Ἡ νῆσος τῶν ξενητευμένων.—Ἀπόμαχοι θαλασσόλυκοι καὶ γέροντες ἑκατομμυριοῦχοι.—Αἱ δεσποινίδες Ἀνδριώτισσαι.—Λαθρεμπόριον.—Δάμηρα.

Ἡ Ἄνδρος εἶναι ἡ νῆσος τῶν ξενητευμένων. Τοὐλάχιστον τὸ ἥμισυ τῶν κατοίκων ἀπουσιάζει εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ πρὸ παντὸς εἰς Ἀμερικήν. Βλέπει δέ τις πανταχοῦ τὰ χλωμὰ τῶν γυναικῶν πρόσωπα στηρίζοντα τὰ ζωηρά των μάτια ἐκεῖ κάτω, πρὸς τὸν γαλανὸν ὁρίζοντα, ἔνθα ὁ οὐρανὸς ἑνοῦται μετὰ τῆς θαλάσσης. Τοὐλάχιστον 80 τοῖς ἑκατὸν αἱ γυναῖκες πλεονάζουν τῶν ἀνδρῶν. Ὅλος δὲ ὁ συρφετὸς αὐτὸς τῶν φλεγομένων σαρκῶν ἀναμένει μάτην πολλάκις, ἅπαξ ἢ δὶς τοῦ ἔτους, τὸν ἀγαπητὸν Ἐκεῖνον, ὅπως ἑνώσῃ μετ' αὐτοῦ τὰ χείλη εἰς ἀσπασμὸν βαθύν, μακρόν.

—

Ἡ Ἄνδρος, ἀντιθέτως πρὸς τὰς λοιπὰς νήσους, παρουσιάζει πλοῦτον καὶ εὐημερίαν οὐχὶ συνήθη δι' ἑλληνικὸν τόπον. Ἀλλ' ὅταν ἀναλογισθῇ τις, ὅτι ἡ νῆσος αὕτη εἶναι ἕνας κλασικὸς ἀργόμισθος, τροφοδοτούμενος ὑπὸ τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ διεσπαρμένων τέκνων της, δὲν ἔχει λόγους ἐκπλήξεως.

—

Οἱ Ἄνδριοι, ἀντιθέτως πρὸς τὰς γυναῖκας, παρουσιάζουν γνώσεις εὐρυτάτας καὶ κοσμοπολιτισμὸν καταπλήττοντα, ἐνῷ τὰ τρυφερά ἡμίση των, μεμονωμένως ζῶντα καὶ ἐντὸς τῆς νήσου, δὲν ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν ἢ ὡραίας σωματικὰς γραμμὰς ἀλλὰ καὶ πρωτογενῆ ἀμάθειαν Εὔας.

—

Ἐν Ἄνδρῳ ὑπάρχουσι μόνον γυναῖκες, παιδία, ἀπόμαχοι θαλασσόλυκοι καί... φοιτηταί. Οἱ ἄνδρες τῆς ἐργασίας ἀπουσιάζουν ὡς ναυτικοὶ ἐντὸς τῶν τεσσαράκοντα πλοίων τῆς νήσου.

Οἱ ἀπόμαχοι εἶνε πάντες πλουσιώτατοι, πολλοὶ δ' ἐξ αὐτῶν ἑκατομμυριοῦχοι, μεταβληθέντες ἐν τῇ ἀργίᾳ των εἰς τοκογλύφους.

—

Δύο καλὰ καφενεῖα ὑπάρχουν ἐν τῇ πόλει—Κάστρο—τῆς Ἄνδρου. Εἰς τὸ ἓν συναντᾷ τις γέροντας, εἰς τὸ ἄλλο νέους. Οἱ πρῶτοι εἶνε οἱ πατέρες, οἱ δεύτεροι οἱ υἱοί.

—

Τὸ κρασὶ τῆς νήσου ὀλίγον καὶ ἄθλιον. Τὰ λουκάνικα ὅμως, κουλούρια, μανταρίνια καὶ πορτοκάλια ἐν ἀφθονίᾳ.

—

Οἱ γέροντες τῆς Ἄνδρου, παλαιοὶ πλοίαρχοι περιηγηθέντες τόσας χώρας καὶ παλαίσαντες κατὰ τόσων τρικυμιῶν παρουσιάζουν τύπους ἐνδιαφέροντας. Ἀγριωποὶ τὸ βλέμμα, ἰταμοί, ἀπότομοι, ἀποκρουστικοί, θρασεῖς, ἀγέρωχοι, συνειθισμένοι νὰ

διατάσσουν, περιφέρονται εἰς τὴν πόλιν μὲ ὕψος τοὐλάχιστον γερουσιαστοῦ Ρωμαίου.

—

Αἱ δὲ δεσποινίδες; Εἰς τὴν ὡραίαν αὐτὴν νῆσον δὲν δύναται κανεὶς νὰ χωρίσῃ ποία εἶναι ἡ ὑπηρέτρια καὶ ποία ἡ ἀφρόπλαστος καστελλάνα. Καὶ αἱ δύο συγχέονται εἰς ἕνα τύπον τραχύν, ἄξεστον, ἀγροκατσικίστικον.

—

Τὸ λαθρεμπόριον ἐνεργεῖται ἐλευθέρως. Οἱ λαθρέμποροι, οἱ πλεῖστοι Ἀϊβαλιῶται, θηρία—ἄνθρωποι, ἐμπνέουν τοσοῦτον τρόμον εἰς τοὺς δυστυχεῖς χωροφύλακας, ὥστε καὶ διὰ τοῦ βηχός των μόνον τοὺς ἀπομακρύνουν ὥρας μακράν. Οἱ λαθρέμποροι αὐτοί, γνήσιοι ἄνδρες τῶν κυμάτων καὶ τοῦ γκρᾶ, παρουσιάζουν γνησίους τοὺς τύπους τῶν πειρατῶν καὶ κορσάρων τοῦ Αἰγαίου.

—

Τὸν βλέπετε ἐκεῖνον τὸν χονδρὸν καὶ ἀτημέλητον; Εἶναι ἑκατομμυριοῦχος! Ἡ ἀποκάλυψις αὐτὴ μὴ σᾶς ἐκπλήττει. Ἐν Ἄνδρῳ γερόντια κινοῦντα τὸν οἶκτον εἶναι πολλάκις κάτοχοι περισσῶν ἑκατομμυρίων.

—

Μετὰ τὸ Πήλιον καὶ τὴν Κέρκυραν ἡ Ἄνδρος παρουσιάζει τοπία ἀντάξια πινακίδων διὰ τὸ Λοῦβρον. Εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν κλιτύν, βλέπει τις ὁρμαθὸν οἰκίσκων, συνοικίας μᾶλλον ἢ κεχωρισμένα χωρία ἀποτελούντων, καὶ βυθισμένων ἐντὸς ἐλαιώνων, ἀρωματιζομένων ὑπὸ πορτοκαλεώνων καὶ λεμονεώνων καὶ περιβαλλομένων ὑπὸ μελαγχλώρων κυπαρίσσων.

Τὸ λευκὸν τῶν χωρικῶν οἰκίσκων, τὸ ἀργυροπράσινον τῶν ἐσπεριδοειδῶν καὶ τὸ βαθυπράσινον τῶν κυπαρίσσων συγχεόμενα εἰς ἕνα ἁρμονικὸν χρωματισμὸν ἀποτελοῦν ἀντίθεσιν γλυκεῖαν πρὸς τὸν τραχὺν χρωματισμὸν τῶν πέριξ βραχωδῶν καταπτώσεων τοῦ ὄρους.

—

Εἰς τὰ Λάμπρα, ὡραῖον χωρίον κείμενον ἄνωθεν τοῦ Κάστρου—Ἄνδρου, τὰ ὀλίγα οἰκήματα χάνονται ἐντὸς τῶν λεμονεώνων. Πηγαὶ πολλαχοῦ τοῦ χωρίου ἀναβλύζουσιν ἀπὸ τῶν βράχων, κρυστάλλινα νερά, ποτίζοντα τοὺς κήπους. Κόραι φέρουσαι κατὰ τὸν ἱσπανλιτικὸν τρόπον τὰς στάμνας των, ὑδρεύονται φλυαροῦσαι, ἐνοῦσαι τὸν πολύλαλόν των μὲ τοὺς κελαρυσμοὺς τῶν ὑδάτων.

Μαῦρα μάτια λησμονημένα εἰς ἕνα σπιτάκι, ἐκεῖ ἐπάνω εἰς τὴν κορυφὴν τῶν Λαμήρων, κυττοῦν μ' ἔκφρασιν πόθου τὸν ξανθὸν ταξειδιώτην, καὶ μὲ τὴν φλόγωσίν των προδίδουν παλμοὺς καρδίας ἐκλιπαρούσης ἔρωτα.

Μαῦρα μάτια ποῦ χαϊδεύουν τὰ γαλανὰ τῆς ἀτέρμονος θαλάσσης, μάτην γεννοῦν ἐλπίδας εἰς τὰ ὑγρὰ καὶ ματωμένα χείλη ποῦ ἀπαιτοῦν τὸ φιλί.

Μάτια ποῦ κυττοῦν τὴν ζωὴν καὶ μὲ ἔκστασιν λέγουν εἰς τὸν ξένον: «Μὴ μὲ προσέχῃς, εἶσαι διαβατικός!

ΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΑ

Εἰς Γερμανίαν ἐλκύει τὴν γενικὴν περιέργειαν αὐτόματον ἀνδρείκελον λειτουργοῦν διὰ μηχανισμοῦ, προιοῦν σημεῖα καὶ τέρατα καὶ φέρον τὸ λατινικὸν ὄνομα Ὀκκούλτους. Τὰ μηχανικὰ ταῦτα αὐτόματα ἦσαν τοῦ συρμοῦ κατὰ τοὺς παλαιοτέρους αἰῶνας· ἀλλὰ τότε τὸ μυστικὸν τῆς λειτουργίας των ἐτηρεῖτο ζηλοτύπως, διὰ νὰ περιβάλλεται μὲ χαρακτῆρα τινὰ ὑπερφυσικόν, ἐνῷ τώρα ἡ ἐπιτυχία ἔγκειται εἰς τὴν ἐξήγησιν τὴν παρεχομένην εἰς τὸ κοινὸν περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν τὸ μηχάνημα λειτουργεῖ.

Ἡ αὐτοκράτειρα Μαρία Θηρεσία κατεῖχεν ἓν τοιοῦτο αὐτόματον, ἔργον ἀνωτέρου κυβερνητικοῦ ὑπαλλήλου, τὸ ὁποῖον σὺν τοῖς ἄλλοις ἔπαιζε ζατρίκιον. Πολλὰ ἔτη μετὰ ταῦτα τὸ αὐτόματον ἠγοράσθη παρά τινος ἐπιχειρηματίου, ὅστις περιήρχετο καὶ ἐπεδείκνυεν αὐτὸ εἰς διαφόρους εὐρωπαϊκὰς πόλεις. Καὶ ἐδεικνύοντο μὲν οἱ τροχοὶ καὶ οἱ κύλινδροι καὶ οἱ μοχλοί, δι' ὧν κατὰ τὸ φαινόμενον ἐλειτούργει, οὐδεὶς ὅμως ἐσκέφθη ποτὲ νὰ ἐξετάσῃ καὶ τὸ βάθρον, ἐφ' οὗ τὸ αὐτόματον ἐστηρίζετο. Καὶ ὅμως τὸ μυστικόν του εὑρίσκετο ἐκεῖ διότι ἐκεῖ εὑρίσκετο κεκρυμμένος κάποιος Μουρέ, ἠθοποιὸς ἄλλοτε, ὅστις διὰ μοχλοῦ διηύθυνε τὸν βραχίονα τοῦ ἀνδρείκελου ἐπιτηδείως, ὥστε νὰ τοποθετῇ τοὺς πεσσοὺς ἐπὶ τοῦ ἀβακίου. Ἡ ἀπάτη ἐγνώσθη ὅτε αὐτὸς ὁ Μουρέ, φιλονεικήσας μετὰ τοῦ ἐργολάβου ἀπεκάλυψε τὸ μυστικὸν εἰς τὴν Λέσχην τῶν Ζατρικιστῶν τοῦ Λονδίνου. Ὁ ἀπατεὼν ἐκαυχᾶτο ὅτι εἶχεν ἐμπαίξει καὶ αὐτὸν τὸν μέγαν Ναπολέοντα. Ἀλλ' ἡ αὐθάδειά του μικροῦ δεῖν νὰ στοιχίσῃ εἰς αὐτὸν ἀκριβά· διότι ὁ Ναπολέων ἀνυπόμονος νὰ μάθῃ πῶς ἐλειτούργει τὸ μηχάνημα, διέταξε νὰ θραυσθῇ εἰς τεμάχια. Καὶ ἐπείσθη μὲν ἐν τέλει ἐκ τῶν ἱκεσιῶν τοῦ ἐργολάβου νὰ μὴ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν καταστροφὴν τοῦ θαυμασίου ἔργου. Ἀλλ' ὁ κεκρυμμένος ἐν αὐτῷ Μουρὲ διῆλθεν ἀρκετὰς στιγμὰς ἀγωνίας ἐκ φόβου μὴ ἐκτελεσθῇ ἡ αὐτοκρατορικὴ προσταγή.

Ο ΧΡΥΣΟΥΣ ΠΕΛΕΚΥΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ ΓΑΣΤΩΝΟΣ ΛΕΡΟΥ

Παρῆλθον ἤδη πολλὰ ἔτη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ταξειδεύων πρὸς τὴν Λουκέρνην, εὑρισκόμην εἰς τὸν μικρὸν σταθμὸν Γκιερσώ. Ἐσκεπτόμην δὲ νὰ διέλθω ἐκεῖ τὸ θέρος μου, ἀφοῦ μάλιστα εἶχα καὶ κάποιαν ἐργασίαν νὰ τελειώσω, ἐν τῇ γαλήνῃ τοῦ χαριτωμένου αὐτοῦ χωρίου, τοῦ ὁποίου αἱ γραφικαὶ στέγαι καθρεπτίζονται εἰς τὰ ρωμαντικὰ κύματα, ὅπου ὠλίσθησεν ἡ βάρκα τοῦ Γουλιέλμου Τέλου. Ἡ ἐποχὴ εὐτυχῶς ἦτον ἀρκετὰ προχωρημένη διὰ τοὺς περιηγητὰς καὶ ὅλοι οἱ γερμανοὶ ταρταρῖνοι μὲ τὰ ἀλπενστὸκ καὶ τοὺς μαλακοὺς στρογγυλοὺς πίλους των, ἀφ' ὧν ἀνεμίζετο ἓν πτερὸν ἀλέκτορος, μᾶς ἄφησαν ἐλευθέρους νὰ ἀπολαμβάνωμεν τὴν ὡραίαν φύσιν.

Συνέβαινε πολλάκις νὰ παρευρισκώμεθα εἰς τὸ δεῖπνον οἱ πλέον γνωρισθέντες ἐν τῷ ξενοδοχείῳ καὶ τῆς ἑσπέρας ἐπελθούσης, ἄλλοτε μὲν διηγούμεθα τοὺς περιπάτους μας καὶ ἄλλοτε καταγινόμεθα εἰς μουσικήν.

Ἐντύπωσίν μοῦ εἶχε προξενήσει μία κυρία ἡλικιωμένη, πάντοτε μὲ κεκαλυμμένον τὸ πρόσωπον διὰ μελανοῦ πέπλου ἡ ὁποία πάντοτε ἔμενε σιωπηλὴ ὁπόταν τὸ ξενοδοχεῖον ἦτο πλῆρες καὶ ἐν εὐθυμίᾳ καὶ ὡς τούτου τὴν ὠνομάσαμεν «ἡ ἀπηλπισμένη μας λυπημένη». Ἐν τούτοις μίαν ἑσπέραν ἀπεκαλύφθη ὡς ἔξοχος πιανίστρια, μόνη της δὲ ἐξαίφνης καθήσασα μᾶς ἔπαιξεν τοῦ Chopin καὶ ἰδίως τοῦ Schumann ἕνα νανούρισμα μὲ τόσην συγκίνησιν ἐκτελεσθέν, ὥστε νὰ μᾶς προκαλέσῃ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Εὐγνωμονοῦντες δὲ διὰ τὰς γλυκείας ὥρας ἃς μᾶς παρέσχε, ἠθελήσαμεν τὰς τὰς παραμονὰς τοῦ χειμῶνος, ὅτε ἐπρόκειτο νὰ φύγῃ νὰ τῇ προσφέρωμεν ὡς ἀνάμνησιν τῆς ἐν Γκερσὼ διαμονῆς της δῶρον τι.

Εἷς ἐξ ἡμῶν, ἀναχωρῶν μίαν τῶν ἡμερῶν εἰς Λουκέρνην, ἀνέλαβε ν' ἀγοράσῃ τὸ δῶρον καὶ ἐπέστρεψε τὸ ἑσπέρας μὲ μίαν χρυσῆν καρφίδα παριστῶσαν μικρὸν πέλεκυν.

Ἀλλὰ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην, καθὼς καὶ τὴν ἑπομένην, ἡ μελανειμωνοῦσα ξένη μας δὲν ἐφάνη. Ἡ ξενοδόχος μοὶ εἶπεν ὅτι ἡ ξένη ἦτο συνηθισμένη εἰς τοιούτου εἴδους ἐξαφανίσεις καὶ ὅτι δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰ ἀνησυχῶμεν.

Πράγματι, τὴν παραμονὴν τῆς ἀναχωρήσεώς μου, περιπατῶν γύρω τῆς λίμνης εἶχα σταματήσει πλησίον τῆς μικρᾶς ἐκκλησίας τοῦ Γουλιέλμου, Τέλλου ὅτε εἶδα νὰ ἐξέρχηται ἐξ αὐτῆς ἡ μαυροφόρος κυρία. Καὶ ἡ ἔκπληξίς μου ἦτο μεγαλειτέρα τὴν στιγμὴν αὐτὴν διὰ τὴν πρωτοφανῶς λυπηρὰν τοῦ προσώπου της ἔκφρασιν.

Μόλις μὲ εἶδεν ἐκαλύφθη διὰ τοῦ πέπλου της καὶ κατῆλθε τὴν ὄχθην. Ἐν τούτοις οὐδόλως ἐδίστασα νὰ τὴν πλησιάσω, καὶ χαιρετῶν τῆς ἐξέφρασα τὴν λύπην τῶν ἀναχωρησάντων ξένων μὴ δυνηθέντων νὰ τὴν χαιρετήσωσι. Καὶ ἐπειδὴ ἔφερα μετ' ἐμοῦ τὸ μικρὸν δῶρον, τῇ προσέφερα τὸ κυτίον.

Ἡ δυστυχὴς τὸ ἤνοιξε μὲ γλυκὺ μειδίαμα, ἀλλὰ μόλις διέκρινε τὸ ἐμπεριεχόμενον ἤρχισε νὰ τρέμῃ, ἀπεμακρύνθη ἀπ' ἐμοῦ ὡς ἐὰν ἐφοβεῖτο τι καὶ διὰ παράφρονος κινήσεως ἐπέταξε τὴν καρφίτσαν ἐντὸς τῆς λίμνης!

Δὲν εἶχα ἀκόμη συνέλθη ἐκ τῆς ἀκατανοήτου πρὸς ἐμὲ διαγωγῆς της, ὅταν μὲ ἐπλησίασε, μοῦ ἐζήτησε διὰ λυγμῶν συγνώμην, καὶ μὲ παρέσυρεν εἰς ἕν ἐκεῖ πλησίον κάθισμα.

— Θὰ γνωρίσετε τὰ πάντα, μοὶ λέγει, μὲ τὴν γλυκεῖαν φωνήν της, διότι ἐγκαταλείπω διὰ διὰ παντὸς τὸ μέρος αὐτό, τὸ ὁποῖον ἠθέλησα νὰ ἴδω διὰ τελευταίαν φοράν. Καὶ τότε θὰ ἐνοήσετε διατὶ ἐπέταξα τὸν μικρὸν χρυσοῦν πέλεκυν. Ἐγεννήθην, κύριε, ἐν Γενέβῃ, ἐκ καλλίστης οἰκογενείας. Ἤμεθα πλούσιοι, ἀλλὰ δι' ἀτυχῶν χρηματικῶν ἐπιχειρίσεων ἐπτωχεύσαμεν, ἐξ οὗ ὁ θάνατος τοῦ πατρός μου. Εἰς ἡλικίαν δέκα ὀκτὼ ἐτῶν ἤμην ὡραιοτάτη, ἀλλ' ἄνευ προικός. Ἡ μητέρα μου ἀπηλπίζετο διὰ τὴν ἀποκατάστασίν μου.

Ἤμην λοιπὸν εἴκοσι τεσσάρων ἐτῶν, ὅταν ἐπαρουσιάσθη δι' ἐμὲ ἀνέλπιστος, ὡς ἔλεγον πάντες, τύχη. Νέος τις, ἐκ Βριγγὼ τῆς Γερμανίας ἤρχετο κατ' ἔτος νὰ διέλθῃ τὸ θέρος ἐν Ἐλβετίᾳ· τὸν ἐγνωρίσαμεν εἰς τὴν λέσχην, καὶ ἠγαπήθημεν. Ὁ Ἀλβέρτος Γίτμαν ἦτο ὑψηλός, γλυκὺς νέος, ἁπλὸς καὶ καλός. Ἐφαίνετο εὐγενὴς τὰ αἰσθήματα καὶ εὐφυὴς τὸ πνεῦμα. Ὑπόρει ἀρκετά, χωρὶς νὰ ἦτο πλούσιος. Ὁ πατήρ του ἦτο ἀκόμη ἐν τῷ ἐμπορικῷ σταδίῳ καὶ τοῦ παρεῖχε μικρὸν εἰσόδημα, ἕως ὅτου ὁ Ἀλβέρτος καταλάβῃ τὴν θέσιν του. Ἐπρόκειτο νὰ ἀναχωρήσωμεν πάντες, ἵνα ἐπισκεφθῶμεν τὸν γέρω Γίτμαν εἰς τὸ κτῆμα του ἐν Τόδνῳ, μέσῳ τοῦ Μαύρου Δάσους, ὅταν ἡ φιλάσθενος κρᾶσις τῆς μητρός μου ἐπέσπευσεν ἰδιοτρόπως τὰ γεγονότα.

Μὴ δυναμένη πλέον νὰ ταξειδεύσῃ, ἐπέστρε-

ψεν ἐν Γενέβῃ, ὅπου ἔλαβε μερικὰς πληροφορίας διὰ τὸν Ἀλβέρτον καὶ τὴν οἰκογένειάν του, Ὁ πατήρ του ἦτο τὸ πρῶτον ἁπλοῦς ξυλοκόπος, ἐγκαταλείψας εἶτα τὸν τόπον καὶ ἐπανακάμψας, ἀφοῦ ἔκαμε μικρὰν περιουσίαν.

Δὲν ἤθελε περισσότερα ἡ μητέρα μου ἵνα ἐπισπεύσῃ ὅλας τὰς προετοιμασίας τοῦ γάμου μας, ὁ ὁποῖος ἐτελέσθη ὀκτὼ ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου της.

Ἀπέθανεν ἐν εἰρήνῃ, καὶ ὅπως ἔλεγε «ἥσυχος διὰ τὴν τύχην μου».

Ὁ σύζυγός μου διὰ τῶν περιποιήσεών του καὶ τῆς καλωσύνης του, προσεπάθη νὰ μὲ παρηγορῇ διὰ τὴν τόσον σκληρὰν δοκιμασίαν. Πρὶν ἐπιστρέψωμεν πλησίον τοῦ πατρός του, ἤλθαμε νὰ περάσωμε μίαν ἑβδομάδα ἐδῶ ἐν Γκερσὼ καὶ κατόπιν πρὸς μεγάλην μου ἔκπληξιν, ἐφύγαμεν διὰ μακρὸν ταξείδιον, χωρὶς νὰ ἰδοῦμε τὸν πατέρα του. Ἡ λύπη μου παρήρχετο ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ὁπότε παρετήρησα ἐν ὅσῳ παρήρχοντο αἱ ἡμέραι, τὸν σύζυγόν μου μὲ ὕφος ἐπὶ πλέον κατηφές.

Τοῦτο πολὺ μὲ ἐξέπληξε, διότι ὁ Ἀλβέρτος μοὶ εἶχε φανῆ εὔθυμος τὸν χαρακτῆρα καὶ ἀπέριττος. Μήπως ἐπρόκειτο λοιπὸν νὰ ἀνακαλύψω ὅτι ὅλη ἡ τότε εὐθυμία του ἦτο προσποιητὴ καὶ ἔκρυπτε βαθείαν τινὰ λύπην ;

Ὁπόταν ἀνεστέναζε, ὅταν ἐνόμιζεν ὅτι εὑρίσκετο μόνος, καὶ ἡ ταραχὴ ἣν ἠσθάνετο πολλάκις εἰς τὸν ὕπνον του, μὲ ἔκαμαν νὰ μὴ ἀμφιβάλλω πλέον καὶ ἀπεφάσισα νὰ τὸν ἐρωτήσῳ.

Εἰς τὰς πρώτας μου λέξεις, μοῦ ἀπήντησε γελῶν καὶ μὲ φιλήματα ἀποκαλῶν με «μικρὸν τρελλήν».

Παρετήρουν ὅμως ὅτι εἰς τὰς κινήσεις ἢ ἐκφράσεις ἐν γένει τοῦ Ἀλβέρτου ὑπῆρχε κάτι, ὁμοιάζον μὲ τύψιν συνηδείσεως. Καὶ ἐν τούτοις θὰ ὁρκιζόμην ὅτι ἦτο ἀνάξιος πράξεως τινος—δὲν λέγω χαμερποῦς ἢ κακοήθους—ἀλλὰ καὶ προπετοῦς.

Ὑπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας ἐμάθαμε τὸν τὸν θάνατον, τοῦ πενθεροῦ μου, ὅταν εὑρισκόμεθα ἐν Σκωτίᾳ. Ἡ νέα αὕτη εἴδησις κατέβαλε τὸν σύζυγόν μου, ὅσον δὲν ἐφανταζόμην. Ἔμεινεν ὅλην τὴν νύκτα χωρὶς νὰ εἴπῃ λέξιν, οὔτε ἓν δάκρυ χύσας, καὶ ὡς νὰ μὴ ἤκουε τὰς γλυκείας παραμυθείας μου.

Ἐπὶ τέλους, τὴν πρωΐαν ἐσηκώθη ἐκ τοῦ ἀνακλίντρου ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶχε συσωρευθῆ, μοῦ ἔδειξεν ἓν πρόσωπον φοβερὰ ἀγνώριστον ἐξ ὑπερανθρωπίνης λύπης καὶ μοῦ εἶπε μὲ τόνον φωνῆς ἀπελπιστικῆς :

— «Πᾶμε, Ἐλισάβετ, πρέπει νὰ ἐπιστρέψωμεν ! Πρέπει νὰ ἐπιστρέψωμεν !»

Αἱ τελευταῖαι αὗται λέξεις καὶ ἰδίως ὁ τόνος τῆς φωνῆς μὲ τὸν ὁποῖον τὰς ἐπρόφερεν, ἐφαίνετο ὡς νὰ εἶχον ἄλλην τινὰ ἔννοιαν ἀκατάληπτον διὰ ἐμέ. Μοὶ ἐφαίνετο τόσον φυσικὴ ἡ ἐπιστροφή μας εἰς τὴν πατρίδα του, καὶ μάλιστα εἰς μιαν τοιαύτην περίστασιν, ὥστε μοῦ ἦτο ἀδύνατον νὰ μαντεύσω τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν ἐπάλαιε κατὰ τῆς ἀνάγκης νὰ ἐπιστρέψωμεν. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὁ Ἀλβέρτος ἤλαξε καθ' ὁλοκληρίαν, ἔγεινε φοβερὰ σιωπηλὸς καὶ τὸν συνέλαβα πολλάκις κλαίοντα.

Ἡ ἐκ τῆς ἀπωλείας προσφιλοῦς πατρὸς λύπη δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξηγήσῃ ὅλην τὴν φρίκην τῆς καταστάσεώς μας, διότι δὲν ὑπάρχει φρικωδέστερον εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, ἀπὸ τὸ μυστήριον, τὸ βαθὺ μυστήριον, τὸ ὁποῖον εἰσδύει μεταξὺ δύο προσώπων λατρευομένων, ἵνα τὰ χωρίσῃ αἴφνης τὸ μὲν ἀπὸ τὸ ἄλλο, κατὰ τὰς τρυφερωτέρας ὥρας τῆς ζωῆς.

Ἐφθάσαμεν εἰς τὸ Τόδνορ, ἀκριβῶς ἐν καιρῷ, ἵνα κλαύσωμεν ἐπὶ ἑνὸς τάφου ἀκόμη ὑγροῦ.

Ἡ μικρὰ αὐτὴ κωμόπολις τοῦ Μαύρου Δάσους ἦτο πένθιμος τὴν ὄψιν καὶ δὲν ὑπῆρχεν ἐκεῖ συντροφιὰ δι' ἐμέ. Ἡ οἰκία τοῦ γέροντος Γίτμαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐγκατεστάθημεν ἦτο κτισμένη εἰς τὸ τέλος τοῦ δάσους.

Μικρὸς μεμονωμένος οἰκίσκος μὴ γνωρίζων ἄλλην ἐπίσκεψιν, παρὰ γηραιοῦ τινος ὡρολογοποιοῦ, φίλου τοῦ γέρω Γίτμαν, ὅστις ἤρχετο ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, τὴν ὥραν τοῦ δείπνου. Ἀντεπάθησα ἐξ ἀρχῆς αὐτὸν τὸν ἐργοστασιάρχην ὁ ὁποῖος ὅσον ἦτο πλούσιος, τόσον περισσότερον ἦτο φιλάργυρος καὶ ἀνάξιος τῆς μικροτέρας λεπτότητος. Ὁ Ἀλβέρτος ἐπίσης δὲν συνεπάθη ποσῶς τὸν Φράντζ Βάσκλερ, ἀλλά, ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν μνήμην τοῦ πατρός του, ἐξηκολούθη νὰ τὸν δέχεται.

Ὁ Βάσκλερ, στερούμενος οἰκογενείας, ὑπέσχετο πλειστάκις εἰς τὸν πατέρα τοῦ Ἀλβέρτου ὅτι δὲν θὰ ἔκαμε ἄλλον κληρονόμον ἀπὸ τὸν υἱόν του. Ἡμέραν τινὰ ὁ Ἀλβέρτος μοῦ ὡμίλησε περὶ αὐτοῦ μὲ εἰλικρινῆ ἀπέχθειαν· τότε ἐννόησα περισσότερον τὴν εὐγενῆ του καρδίαν :

— Θὰ σοῦ ἤρεσε, μοὶ λέγει, νὰ κληρονομήσωμε τὸν γέροντα αὐτὸν τοῦ ὁποίου ἡ περιουσία ἔγεινεν ἀπὸ τὴν πτώχευσιν ὅλων τῶν δυστυχῶν ὡρολογοποιῶν τῆς πόλεως ;

— Βεβαίως ὄχι ! τοῦ ἀπήντησα. Ὁ πατήρ σου μᾶς ἀφῆκε κάτι, καὶ αὐτὸ ποῦ κερδίζεις μᾶς ἀρκεῖ διὰ νὰ ζήσωμεν καὶ ἂν ἀκόμη ὁ Θεὸς μᾶς δώσῃ κανένα παιδί.

Δὲν εἶχα ἀκόμη τελειώσει τὴν φράσιν μου καὶ εἶδα τὸν Ἀλβέρτον νὰ ὠχριάσῃ ὡς κηρίον. Τὸν ἐπῆρα εἰς τὰς ἀγκάλας μου, διότι ἐνόμιζα ὅτι θὰ ἐλιποθύμη, ἀλλὰ τὸ αἷμα ἐπανῆλθε εἰς τὸ πρόσωπόν του καὶ ἐφώναξε ἰσχυρῶς.

— Ναί, ναί, αὐτὸ μόνον χρειάζεται. Νὰ ἔχῃ καθένας τὴν συνείδησίν του ἥσυχη !

Καὶ ἐξηφανίσθη ὡς τρελλός.

Ἀπουσίαζε πολλάκις μίαν ἡμέραν καὶ δύο, διὰ τὴν ἐργασίαν του, ἥτις συνίστατο, μοὶ ἔλεγε,

νὰ ἀγοράζῃ πολλὰ δένδρα, τὰ ὁποῖα ἐπώλει κατόπιν εἰς ἐπιχειρηματίας. Μὲ ἄφινεν εἰς τὴν οἰκίαν μὲ μόνην σύντροφον μίαν γραίαν ὑπηρέτριαν, ἡ ὁποία μὲ ἐδέχθη ψυχρὰ καὶ ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔκρυπτόμην διὰ νὰ κλαύσω.

Ὁ Ἀλβέρτος ἤμην βεβαία, ὅτι μοὶ ἔκρυπτε κάτι, τὸ ὁποῖον πάντοτε ἐσκέπτετο καὶ τὸ ὁποῖον ἐγὼ ἐπίσης, ἤτις δὲν ἐγνώριζα τίποτε, ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐξαλείψω τῆς σκέψεώς μου.

Τὰ πάντα ἐκεῖ μὲ ἐφόβιζον ! Ἡ ὑπηρέτρια ! ὁ γέρω Βάσκλερ καὶ ἀκόμη αὐτὴ ἡ οἰκία ! Ἦτο μεγάλη μὲ πολλὲς σκάλες μὲ διαδρόμους τοὺς ὁποίους ἐφοβούμην νὰ διέλθω. Ὑπῆρχε μάλιστα, εἰς τὸ τέρμα ἑνὸς ἐξ αὐτῶν, μικρὸν δωμάτιον εἰς τὸ ὁποῖον εἶδα τρεῖς τέσσαρας φορὰς τὸν σύζυγόν μου νὰ εἰσέλθῃ, ἀλλὰ οὐδέποτε ἐγὼ εἰσῆλθον. Ὁσάκις διηρχόμην πρὸ τῆς κλειστῆς αὐτῆς θύρας ἔτρεμα ὅλη. Ἐκεῖ ὁ Ἀλβέρτος ἐκλείετο διὰ νὰ κανονίσῃ τοὺς λογαριασμούς του, ὡς ἔλεγε καὶ τακτοποιήσει τὰ βιβλία του, ἀλλ' ὄπισθεν αὐτῆς τῆς θύρας, ἐγὼ τὸν ἤκουσα νὰ κλαίῃ μόνος του μὲ τὸ μυστικόν του.

Μίαν νύκτα, ὅπου ὁ σύζυγός μου εἶχεν ἀναχωρήσει διὰ μίαν ἀγορὰν καὶ ματαίως προσεπάθουν νὰ κοιμηθῶ, ἤκουσα κρότον ὑπὸ τὸ παράθυρόν μου, τὸ ὁποῖον εἶχα ἀφήσει ἡμίκλειστον ἕνεκα τῆς πολλῆς ζέστης. Ἐσηκώθην μὲ προφύλαξιν. Ὁ οὐρανὸς ἦτο κατάμαυρος καὶ σύννεφα ἐκάλυπτον τοὺς ἀστέρας. Μόλις καὶ μετὰ βίας διέκρινα τὰς μεγάλας σκιὰς τῶν δένδρων τοῦ κήπου μας. Ἐκεῖ ἀντελήφθην καθαρὰ τὸν σύζυγόν μου καὶ τὴν ὑπηρέτριαν, καθ' ἣν στιγμὴν διήρχοντο κάτω τοῦ παραθύρου μου, μὲ χιλίας προφυλάξεις, καὶ κρατοῦντες καθεὶς διὰ μιᾶς χειρὸς μακρὺ κιβώτιον, ἀρκετὰ στενόν, τὸ ὁποῖον δὲν εἶχα ποτὲ ἰδῆ.

Εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν καὶ δὲν τοὺς ἤκουσα πλέον οὔτε εἶδα εἰς διάστημα δέκα λεπτῶν.

Ἡ ἀγωνία μου ἦτο ἀπερίγραπτος. Διατὶ ἐκρύπτοντο ἀπὸ ἐμέ ; Πῶς δὲν ἤκουσα τὴν μικρὰν ἅμαξαν, ἥτις ἔφερε τὸν Ἀλβέρτον ; Τὴν στιγμὴν αὐτὴν μοῦ ἐφάνη ὅτι ἤκουσα μακρόθεν χρεμετισμόν. Ἡ ὑπηρέτρια ἐφάνη, ἐπέρασε πάλιν τὴν χλόην, ἐχάθη εἰς τὸ σκότος καὶ ἐπανέκαμψε μετὰ τοῦ ἀλόγου ἀποζευγμένου, τὸ ὁποῖον περιεπάτει ἐπὶ τῆς μαλακῆς γῆς. Ὁποῖαι προφυλάξεις διὰ νὰ μὴ μὲ ἐξυπνήσωσι!

Ἀκόμη ἔκπληκτος καὶ μὴ βλέπουσα τὸν Ἀλβέρτον ἐπιστρέφοντα, ὅπως ἔκαμνεν εἰς ὅλας του τὰς νυκτερινὰς ἐπιστροφάς, ἐφόρεσα γρήγορα μίαν αἰσθῆτα καὶ ἐξῆλθα εἰς τοὺς σκοτεινοὺς διαδρόμους.

Διηυθυνόμην φυσικὰ πρὸς τὸ μικρὸν δωμάτιον, τὸ ὁποῖον τόσον μὲ ἐφόβιζε. Καὶ δὲν εἶχα ἀκόμη εἰσέλθῃ εἰς τὸν μακρὸν διάδρομον, ὅτε ἤκουσα τὸν σύζυγόν μου προστάζοντα μὲ πνιγμένην φωνὴν τὴν ὑπηρέτριαν.

— Νερό ! φέρε μου νερό ! ζεστὸ νερὸ ἀκοῦς ! δὲν βγαίνουν !

Ἐστάθην κρατήσασα τὴν ἀναπνοήν μου ἐπνιγόμην, διότι εἶχα τὴν προαίσθησιν, ὅτι κάποια δυστυχία μᾶς συνέβη. Αἴφνης ἐκλονίσθην ἐκ τῆς φωνῆς τοῦ συζύγου μου, ὅστις ἔλεγε :

— Ἀ ! ἐπὶ τέλους ἐτελείωσε !... ἐβγῆκαν !... Ἐξηκολούθησε κατόπιν κάτι ὁμιλῶν σιγὰ εἰς τὴν ὑπηρέτριαν καὶ ἤκουσα τὸ βῆμα του. Ἔλαβα θάρρος καὶ ἔτρεξα νὰ κρυβῶ εἰς τὸ δωμάτιόν μου. Ἐντὸς ὀλίγου ἐκτύπησε ἔκαμα πῶς ἐξυπνοῦσα καὶ τέλος τοῦ ἤνοιξα. Ἐκρατοῦσα τὸ κηρίον ἀνὰ χεῖρας καὶ εἶδα τὸ καταβεβλημένον του πρόσωπον.

— Τί ἔχεις ; μὲ ἐρωτᾷ ἡσύχως, ὀνειρεύεσαι ἀκόμη ; Κοιμήσου λοιπόν !

Ἠθέλησα νὰ ἀνάψω τὸ φῶς, ἀλλ' ἠρνήθη καὶ ἐπῆγα νὰ πέσω ἐπὶ τῆς κλίνης μου. Διῆλθον νύκτα ἀπαισίαν.

Πλησίον μου ὁ Ἀλβέρτος ἐγύριζεν ἐπανειλημμένως, ἀνεστέναζε καὶ δὲν ἐκοιμᾶτο. Δὲν μοὶ εἶπε λέξιν. Λίαν πρωΐ ἠγέρθη, μοῦ ἔδειξε παγερὸν ἀσπασμὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ ἀνεχώρησε. Ὅταν κατῆλθα, ἡ ὑπηρέτρια μοῦ ἔδειξε σημείωσίν του διὰ τῆς ὁποίας μοὶ ἀνήγγειλεν ὅτι ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ ἀπουσιάσῃ ἀκόμη διὰ δύο ἡμέρας.

Εἰς τὰς ὀκτὼ τὸ πρωΐ ἐμάνθανον ἀπὸ τοὺς ἐργάτας ὅτι εὗρον τὸν γέρω Βάσκλερ δολοφονημένον εἰς τὸν μικρόν του οἰκίσκον. Ὁ δυστυχὴς ἔφερε βαθείαν πληγὴν εἰς τὴν κεφαλὴν ἀνοιγμένην εἰς δύο ἀπὸ πέλεκυν.

Εἰσῆλθον ἐντὸς τῆς οἰκίας κρατουμένη εἰς τοὺς τοίχους. Διηυθυνόμην καὶ πάλιν πρὸς τὸ μοιραῖον αὐτὸ δωμάτιον. Δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ σᾶς εἴπω τί διέτρεχε τότε τὴν κεφαλήν μου, ἀλλ' ἀνάγκη πᾶσα ἦτο νὰ ἴδω τί ἐκρύπτετο ὄπισθεν ἐκείνης τῆς θύρας, μετὰ τὰ γεγονότα τῆς νυκτός. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην μὲ ἀντελήφθη ἡ ὑπηρέτρια καὶ ἐφώναξε μὲ λύσσαν :

— Ἀφῆστε λοιπὸν ἥσυχη αὐτὴ τὴν πόρτα· γνωρίζετε καλὰ ὅτι ὁ κ. Ἀλβέρτος σᾶς ἀπηγόρευσε νὰ τὴν ἐγγίσετε ! Θὰ μάθετε πολλά, ναί, ὅταν δῆτε τί εἶνε μέσα !...

Καὶ τὴν ἤκουσα νὰ ἀναχωρῇ μὲ δαιμονιώδη γέλοια.

Ἔπεσα ἐπὶ τῆς κλίνης μὲ πυρετόν. Ἐπὶ δέκα πέντε ἡμέρας ὁ Ἀλβέρτος μὲ περιποιεῖτο μὲ μητρικὴν ἀφοσίωσιν. Ἐνόμισα, ὅτι ἐξύπνησα κατόπιν ἀπαισίου ὀνείρου καὶ μοῦ ἤρκει τώρα νὰ παρατηρήσω τὸ γλυκύ του πρόσωπον διὰ νὰ πεισθῶ, ὅτι δὲν ἤμην εἰς τὴν φυσικήν μου κατάστασιν, τὴν νύκτα ὅπου ἐνόμισα ὅτι εἶδα τόσα ἀφάνταστα πράγματα. Ἐξ ἄλλου, ὁ δολοφόνος τοῦ γέρω Βάσκλερ συνελήφθη. Ἦτο ξυλουργός τις, ὅστις δι' α τίαν τινὰ τὸν ἐφόνευσε ἐκδικούμενος.

Ὁ ξυλουργὸς αὐτὸς ὀνόματι Μαθιὸς Μί-

λερ, ἐξηκολούθη νὰ βεβαιῇ τὴν ἀθωότητά του ἀλλά, μ' ὅλον ὅτι οὔτε ἴχνος αἵματος ἐφάνη ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων του καὶ τοῦ πελέκεώς του, εὗρον φαίνεται ἀρκετὰς ἀποδείξεις τῆς ἐνοχῆς του.

Ἡ κατάστασίς μας δὲν ἐβελτιώθη, ὅπως ἐνομίζαμε διὰ τοῦ θανάτου τοῦ γέρω Βάσκλερ καὶ ματαίως ὁ Ἀλβέρτος ἀνέμενε τὴν ὑποσχεθεῖσαν κληρονομίαν.

Πρὸς μεγάλην μου ἔκπληξιν, ὁ σύζυγός μου ἐφαίνετο στενοχωρημένος καὶ ὅτε τὸν ἠρώτησα περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἀπήντησε νευρικά:

— Ἔ! ναί! ἤλπιζα πολὺ εἰς αὐτὴν τὴν κληρονομίαν, ἀφοῦ θέλεις νὰ μάθῃς!

Καὶ τὸ πρόσωπόν του, ἐνῶ ὁμίλει, ἔγεινε τόσον κακὸν ὅσον μοὶ ἐφάνη τὴν μυστηριώδη ἐκείνην νύκτα.

Ὅταν ἡ δίκη τοῦ Μαθιοῦ Μίλερ ἐγένετο εἰς τὸ Φριβοῦργον, ἔτρωγα κυριολεκτικῶς τὰς ἐφημερίδας.

Μία φρᾶσις τὴν ὁποίαν ἐπρόφερεν ὁ δικαστὴς μὲ ἠκολούθη νύκτα καὶ ἡμέραν.

«Ἐν ὅσω δὲν θὰ εὕρετε τὸν πέλεκυν καὶ τὰ αἱματωμένα ἐνδύματα τοῦ δολοφόνου, δὲν δύνασθε νὰ καταδικάσετε τὸν Μαθιὸν Μίλερ»

Ἐν τούτοις ὁ Μαθιὸς Μίλερ κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ ὁμολογῶ ὅτι ἡ νέα αὕτη εἴδησις συνεκίνησε σφόδρα τὸν σύζυγόν μου. Τὴν νύκτα, δὲν ὠνειρεύετο παρὰ τὸν Μαθιὸν Μίλερ. Μοῦ ἐπροξένει φόβον καὶ ἡ σκέψις μου ἀκόμη μὲ κατέπληττε.

Ἄχ! εἶχα ἀνάγκην νὰ μάθω! Ἤθελα νὰ μάθω! Διατί εἶχε πῇ: «Δὲν βγαίνουν!...»

Τί ἐργασίαν εἶχε ἐκείνην τὴν νύκτα εἰς τὸ μυστηριῶδες δωμάτιον;

Τέλος ἀποφασιστικὴ ἐσηκώθην κρυφὰ μίαν νύκτα, τοῦ ἐπῆρα τὰς κλεῖδάς του,... διῆλθον τοὺς διαδρόμους... Ἐπῆγα εἰς τὴν κουζίνα καὶ ἐπῆρα ἕνα φανάρι... Ἔφθασα εἰς τὴν ἀπηγορευμένην θύραν, ἐνῷ οἱ ὀδόντες μου ἔτριζαν... Ἤνοιξα... καὶ εἶδα ἀμέσως τὸ κιβώτιον... τὸ μακρὺ κιβώτιον, τὸ ὁποῖον τόσον μὲ ἐτάραξε... Ἦτο κλειδωμένον, ἀλλὰ δὲν ἐδυσκολεύθην νὰ τὸ ἀνοίξω διότι τὸ κλειδὶ ἦτο μαζὺ μὲ τὰ ἄλλα... καὶ τὸ κάλυμμα ἐσηκώθη... ἐγονάτισα διὰ νὰ ἴδω καλλίτερον... καὶ ὅταν εἶδα! ἐξεφώνησα σπασμωδικῶς!... Ὑπῆρχον ἐκεῖ ἐνδύματα αἱματωμένα καὶ ὁ δολοφόνος πέλεκυς ἀκόμη σκωριασμένος ἀπὸ τὸ αἷμα!...

* * *

Πῶς ἔζησα τὰς ὀλίγας ἑβδομάδας πρὸ τῆς καταδίκης τοῦ ἀτυχοῦς, πλησίον αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, κατόπιν τῶν ὅσων εἶδον;

Ἐφοβούμην μήπως μὲ φονεύσῃ!

Πῶς ἡ στάσις μου καὶ ὁ φόβος μου δὲν μὲ ἐπρόδωσαν! Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἡ σκέψις του ὅλη ἐφαίνετο περισσότερον τρομερὰ τῆς ἰδικῆς μου. Ὁ Μαθιὸς Μίλερ δὲν τὸν ἐγκατέλειπε! Διὰ νὰ τὸν ἀποφύγῃ ἀναμφιβόλως ἐπήγαινε τώρα καὶ ἐκλείετο εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιον καὶ πολλάκις ἤκουσα νὰ δίδῃ φοβεροὺς κτύπους ἐπὶ τοῦ δαπέδου καὶ τῶν τοίχων, ὡς ἐὰν ἐκτύπα διὰ τοῦ πελέκεώς του τὰς σκιὰς καὶ τὰ φαντάσματα τὰ ὁποῖα τὸν παρηκολούθουν.

Πρᾶγμα ὅμως παράδοξον καὶ ἀνεξήγητον μοῦ ἐφάνη, ὅτι τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὥρας πρὸ τῆς ὁρισθείσης ὥρας διὰ τὴν καταδίκην τοῦ Μίλλερ, ὁ Ἀλβέρτος ἐπανέλαβεν αἴφνης τὸ ἤρεμόν του ὕφος, ἠρεμίαν μαρμαρίνου ἀγάλματος. Τὴν προπαραμονὴν τὸ ἑσπέρας μοὶ λέγει:

—Ἐλισάβετ, ἀναχωρῶ αὔριον πολὺ πρωΐ· ἔχω κατεπείγουσαν ἐργασίαν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Φριβούργου. Θὰ μείνω ἴσως δύο ἡμέρας καὶ μὴν ἀνησηχῆς.

Ἐν Φριβούργῳ ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ ἡ καταδίκη καὶ αἴφνης μοῦ ἦλθεν ἡ ἰδέα ὅτι ὅλη ἡ ἡσυχία ἐπανῆλθεν ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Ἀλβέρτου, κατόπιν γενναίας ἀποφάσεως ἐκ μέρους του.

Ἐπήγαινεν ἴσως νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθειαν.

Μία τοιαύτη σκέψις μὲ καθησύχασε τόσον, ὥστε διὰ πρώτην φορὰν κατόπιν τόσων ἀγρυπνιῶν ἐκοιμήθην ὕπνον βαρύν. Ἦτο ἤδη ἡμέρα ὅταν ἐξύπνησα. Ὁ σύζυγός μου εἶχεν ἀναχωρήσῃ. Ἐνεδύθην γρήγορα, καὶ χωρὶς νὰ εἴπω τίποτε εἰς τὴν ὑπηρέτριαν ἔτρεξα εἰς Τόδνον. Ἐκεῖ, ἐφ' ἁμάξης διηυθύνθην εἰς Φριβούργον. Ἔφθασα μόλις ἤρχισε νὰ βραδιάζῃ. Ἔτρεξα ἔξωθι τοῦ δικαστηρίου καὶ τὸ πρῶτον πρόσωπον τὸ ὁποῖον εἶδα νὰ εἰσέρχηται ἦτο ὁ σύζυγός μου. Ἔμεινα ἐκεῖ καρφωμένη καὶ μὴ βλέπουσα τὸν Ἀλβέρτον ἐξερχόμενον, ἐβεβαιώθην ὅτι εἶχεν ἤδη ὁμολογήσῃ τὰ πάντα καὶ ἐκρατήθη.

Αἱ φυλακαὶ ἦσαν παραπλεύρως τοῦ Δικαστηρίου. Ἔκαμα τὸν γῦρον ὡς ἀπηλπισμένη. Τὴν νύκτα ὁλόκληρον διηρχόμην τὰς ὁδοὺς, ἐπιστρέφουσα ὁλοὲν πρὸς τὴν πένθιμον αὐτὴν οἰκίαν, ὅτε μόλις αἱ πρῶται τῆς ἡμέρας ἀκτῖνες ἐφώτιζον τὸν ὁρίζοντα, διέκριναν δύο πρόσωπα μὲ μαύρην ρεδιγκόταν ἀνεβαίνοντα τὰς βαθμίδας τοῦ Δικαστηρίου.

Ἔτρεξα πρὸς αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐξέφρασα τὴν ἐπιθυμίαν μου νὰ ἴδω τὸν εἰσαγγελέα, διότι εἶχα σπουδαῖον τι νὰ τοῦ ἀνακοινώσω ὡς πρὸς τὴν δολοφονίαν τοῦ Βάσκλερ. Εἷς τῶν κυρίων ἦτο ἀκριβῶς ὁ εἰσαγγελεύς. Μὲ παρεκάλεσε νὰ τὸν ἀκολουθήσω εἰς τὸ γραφεῖον του. Ἐκεῖ, εἶπα τὸ ὄνομά μου καὶ ὅτι τὴν παραμονὴν θὰ ἐδέχθη ἀναμφιβόλως τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ συζύγου μου. Μοῦ ἀπήντησε ὅτι πράγματι τὸν εἶχε ἴδει. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ὡμίλει κατόπιν αὐτῶν, ἐγονυπέτησα, παρακαλοῦσα αὐτὸν νὰ μὲ λυπηθῇ καὶ νὰ μοῦ εἴπῃ ἐὰν ὁ Ἀλβέρτος ὡμολόγησε τὸ κακούργημά του. Ἐφάνη ἐκπλαγείς, μὲ ἐσήκωσε καὶ ἐζήτει ἐξηγήσεις. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον τοῦ διηγήθην τὴν ἱστορίαν μου, ὅπως σᾶς τὴν εἶπα, καὶ ἐπὶ τέλους τὴν φοβερὰν ἀνακάλυψιν εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιον καὶ τὴν οἰκίας μας. Ἐτελείωσα ὁρκιζομένη, ὅτι δὲν θὰ ἄφινα ποτὲ ἕνα ἀθῶον νὰ καταδικασθῇ καὶ ἐὰν ὁ σύζυγός μου δὲν κατηγγέλθη μόνος, δὲν θὰ ἐδίσταζα νὰ κάμω γνωστὰ τὰ πάντα εἰς τὰ δικαστήρια. Τέλος τοῦ ἐζήτησα ὡς τελευταίαν χάριν νὰ μὲ ἀφίσῃ νὰ ἴδω τὸν σύζυγόν μου.

— Θὰ τὸν ἰδῆτε, κυρία, μοὶ λέγει, λάβετε τὸν κόπον νὰ μὲ ἀκολουθήσετε.

Μὲ συνώδευσε περισσότερον νεκρὰν παρὰ ζῶσαν εἰς τὴν φυλακήν, διήλθομεν διαδρόμους καὶ κατόπιν μίαν κλίμακα. Ἐκεῖ μὲ ἐτοποθέτησεν ἔμπροσθεν κιγκλιδωτοῦ παραθύρου καὶ μὲ ἀφῆκε παρακαλῶν νὰ λάβω ὀλίγην ὑπομονήν. Καὶ ἄλλοι, ἦλθον ἄνθρωποι ἔμπροσθεν τοῦ παραθύρου ἀκόμη παρατηροῦντες ἐντὸς τῆς αἰθούσης ὅλοι σιωπηλοί.

Ἔκαμα ὡς αὐτοί. Ἐκρατούμην ἐπὶ τῶν κιγκλίδων καὶ εἶχα τὴν προαίσθησιν, ὅτι θὰ ἔβλεπα κᾶτι ἀπαίσιον. Ἡ αἴθουσα ἐπληρώθη κόσμου, ὅλων τηρούντων σιωπήν. Ἡ ἡμέρα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐφώτιζε τὸ θέαμα.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης διέκρινέ τις καθαρά, βαρὺ τεμάχιον ξύλου τὸ ὁποῖον εἰς ὄπισθέν μου ὠνόμασεν: ἦτο ἡ ἀγχόνη.

Θὰ ἀπηγχόνιζον λοιπὸν τὸν Μίλερ! Κρύος ἱδρὼς περιέρρεε ἀπὸ τοὺς κροτάφους μου καὶ ἀγνοῶ πῶς, ἀπὸ τῆς στιγμῆς αὐτῆς δὲν ἔχασα τὰς αἰσθήσεις μου. Θύρα τις ἠνοίχθη καὶ συνοδεία ἐφάνη ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὁποίας ἐβάδιζεν ὁ κατάδικος, τρέμων μὲ γυμνὸν τὸν λαιμόν. Εἶχε δεδεμένας τὰς χεῖρας ὄπισθεν τῆς πλάτης καὶ ἐκρατεῖτο ἀπὸ δύο βοηθούς. Ἱερεύς τις τοῦ ὡμίλει σιγὰ εἰς τὸ οὖς. Ὁ δυστυχὴς ἔλαβε τότε τρέμων τὸν λόγον διὰ νὰ ἐξομολογηθῇ τὸ κακούργημά του καὶ ζητήσῃ συγχώρησιν ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους· δικαστής τις ἔλαβε σημείωσιν τῆς ὁμολογίας του καὶ ἀνέγνωσε τὴν ἀπόφασιν· κατόπιν οἱ δύο βοηθοὶ ἐτοποθέτησαν τὸν κατάδικον γονυπετῆ καὶ τοῦ ἔθεσαν τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ξύλου. Ὁ Μαθιὸς Μίλερ δὲν ἔδιδεν ἤδη σημεῖα ζωῆς, ὅταν εἶδα νὰ ἀποσπασθῇ τοῦ τοίχου, ὅπου μέχρι τοῦδε ἐκρύπτετο ἐπὶ τῆς σκιᾶς, ἄνθρωπος γυμνοὺς ἔχων τοὺς βραχίονας καὶ ὅστις ἔφερε πέλεκυν ἐπὶ τῶν ὤμων. Ὁ ἄνθρωπος ἤγγισε τὴν γεφαλὴν τοῦ καταδικασμένου, ἀπεμάκρυνε δι' ἑνὸς σημείου τοὺς βοηθούς, ἀνύψωσε τὸν πέλεκυν καὶ διὰ μιᾶς φοβερᾶς βολῆς ἐκτύπησε. Ἡ κεφαλὴ ἐκυλίθη, τὴν ἔλαβε διὰ τῆς χειρός του ἀπὸ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς καὶ ἠγέρθη.

Πῶς ἠδυνήθην νὰ παραστῶ μέχρι τέλους εἰς τὴν φοβερὰν αὐτὴν καταδίκην; Οἱ ὀφθαλμοί μου μ' ὅλα ταῦτα ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀποχωρισθοῦν τῆς αἱματηρᾶς σκηνῆς, ὡς ἐὰν εἶχον ἀκόμη κᾶτι νὰ ἴδουν... καὶ πράγματι εἶδαν... εἶδαν, ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα του τὸ ἀπαίσιον τρόπαιον... Ἔβαλα σπαρακτικὴν φωνήν:

— Ἀλβέρτε!

Καὶ ἐλιποθύμησα.

* * *

Κύριε, τώρα γνωρίζετε τὰ πάντα, εἶχα νυμφευθῆ τὸν δήμιον. Ὁ πέλεκυς τὸν ὁποῖον εἶδα εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιον, ἦτο ὁ πέλεκυς τοῦ δημίου, τὰ αἱματωμένα ἐνδύματα ἦσαν ἰδικά του. Παρ' ὀλίγον νὰ παραφρονήσω εἰς τὴν οἰκίαν γραίας συγγενοῦς μου, ὅπου ἀπὸ τῆς ἐπιούσης εἶχα καταφύγει, καὶ ἀγνοῶ πῶς εὑρισκόμην ἀκόμη εἰς τὸν κόσμον αὐτόν Ὅσον ἀφορᾷ τὸν σύζυγόν μου, ὅστις δὲν ἠδύνατο νὰ ζήσῃ ἄνευ ἐμοῦ διότι μὲ ἠγάπα ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἐν τῇ γῇ εὑρέθη, δύο μῆνας κατόπιν, ἀπηγχονισμένος ἐντὸς τοῦ δωματίου μας. Ἔλαβον τὰς τελευταίας του λέξεις:

«Συγχώρησέ με, Ἐλισάβετ, μοῦ ἔγραφε. Ἐδοκίμασα ὅλας τὰς ἐργασίας. Μὲ ἐξεδίωξαν ἀπὸ παντοῦ, ὅταν ἔμαθαν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πατρός μου. Μοῦ ἦτο πεπρωμένον νὰ ὑποταχθῶ, νέος ἀκόμη, εἰς τοιαύτην διαδοχήν. Ἐννοεῖς τώρα διατί τὸ ἔργον τοῦ δημίου μεταβιβάζεται ἀπὸ πατέρα εἰς υἱόν; Ἤμην τίμιος νέος. Τὸ μόνον κακούργημα τὸ ὁποῖον ποτὲ ἔκαμα εἰς τὴν ζωήν μου ἦτο, ὅτι σοῦ ἔκρυψα τὰ πάντα. Ἀλλὰ σὲ ἠγάπων, Ἐλισάβετ, σὲ ἠγάπων, χαῖρε!»

Ἡ μελανήμων κυρία ἦτο ἤδη μακράν, ὅταν ἐγὼ παρετήρουν ἀκόμη ἀπολιθωμένος τὸ μέρος τῆς λίμνης, ὅπου εἶχε πετάξει τὸν μικρὸν χρυσοῦν πέλεκυν.

ΑΝ. Π.

ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΣΟΥ

Πῆρα τὸ μονοπάτι τοῦ βουνοῦ
τὰ μάτια σου νὰ λησμονήσω,
Κ' ἐνῶ τραβῶ τὰ μάτια μου
πάντα γυρίζουν πίσω.

ΦΟΙΒΟΣ

Η ΜΟΔΑ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

30. Αἴνιγμα

Τρεῖς συνδεόμεναι καλῶς
μ' ἀποτελοῦσι λέξεις·
εἰς τὰς προθέσεις τὰς ἁπλᾶς
τὴν πρώτην, ἂν προσέξῃς
θὰ εὕρῃς εὐκολώτατα·
τοῦ σώματός σου μέλος
εἶν' ἡ δευτέρα λέξις μου.
Ἐν ᾧ ἡ τρίτη τέλος
εἶν' ὄνομα γνωστῆς θεᾶς
λαοῦ ἀρχαιοτάτου
μεγάλης ἀναπτύξεως
βιομηχανοτάτου.
Τὸ ὅλον μου εἶν' ὁρισμὸς
δηλῶν τὴν ἐργασίαν
παντὸς τοῦ διευθύνοντος
χρηματικὴν οὐσίαν.

31. Αἴνιγμα.

Εἰς τῆς θαλάσσης ἐλαφρὸν
φέρομαι τὴν ἀγκάλην
διὰ παντὸς δὲ μετ' αὐτῆς
εὑρίσκομαι εἰς πάλην.
Ἐὰν ὅμως τὴν χεῖρα σου
ἐπάνω μου τολμήσῃς
νὰ θέσῃς, τότε ἔνδοξον
βράχον θὰ ἀναστήσῃς

32. Ἱστορικόν.

Τίνες οἱ τέσσαρες δόκιμοι ἀρχιτέκτονες τῆς ἀρχαιότητος, οἱ ἐπιχειρήσαντες ἔργον κολοσσιαῖον καὶ ὧν τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τοῦ ὀνόματός των ἀποτελοῦσι τὴν λέξιν **ΚΑΠΑ**;

Λύσεις 16ου.

23. Αἰγαῖον—Αἴγιον 24. Ἀνάφη – Ἀφή
25. Μὴν—Ἶς—Μῆνις.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ὁ γνωστὸς ἐκ Ζακύνθου ποιητὴς κ. Ἄγγελος Σαλούτσης πρόκειται νὰ ἐκδώσῃ λίαν προσεχῶς διάφορα πεζοποιήματα καὶ διηγήματα. Ἀναμφιβόλως ὁ συμπαθὴς συνεργάτης μας θὰ μείνῃ ἀρκετὰ ἱκανοποιημένος ἀπὸ τοὺς ἀπείρους θαυμαστάς του καὶ θὰ ἴδῃ τὸ ἔργον του ἐπιτυγχάνον καὶ τοὺς τόσους ὑπὲρ τῶν μουσῶν κόπους του στεφομένους.

Αἰτήσεις πρὸς ἐγγραφὴν γίνονται προθύμως δεκταὶ καὶ παρ' ἡμῖν.

— Μετὰ τινας ἡμέρας ἔρχεται εἰς φῶς σπουδαία καὶ σοβαρὰ Πραγματεία τοῦ Πανσ. Ἀρχιμανδρίτου Θεοφυλ. Ν. Παπακωνσταντίνου περὶ τοῦ δογματικοῦ καὶ ἠθικοῦ ἔργου τοῦ μεγάλου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ φωστῆρος **Βασιλείου** τοῦ ἐκ Καισσαρείας, τοῦ ἐπικληθέντος καὶ Οὐρανοφάντορος. Τυποῦται δὲ εἰς τὰ τυπογραφεῖα τοῦ Πανελληνίου Κράτους ἐπὶ ὡραίου χάρτου λαμπροῦ μετὰ ὡραίων εἰκόνων καὶ εἰς κομψὸν καὶ ὡραῖον σχῆμα. Εἶναι δὲ τοῦτο σοβαρὰ μελέτη καὶ σπουδαία ἐργασία, τιμῶσα τὸν συγγραφέα. Πολλαὶ σελίδες τοῦ ἔργου τούτου εἶναι γεγραμμέναι μετὰ γλαφυρότητος πολλῆς καὶ ἠθικῶν ὑποθηκῶν.

Συνιστῶμεν ἐκθύμως τὸ ἔργον.

"ΘΕΑΤΡΟΝ,, ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ὁ κ. Γρηγ. Ξενόπουλος ἀναγγέλλει τὴν ἔκδοσιν ὅλων τῶν θεατρικῶν του Ἔργων *(Ψυχοπατέρας, Τρίτος, Φωτεινὴ Σάντρη, Ραχήλ, Πειρασμός, Στέλλα Βιολάντη* κτλ. δέκα τὸ ὅλον) ἡ ὁποία θ' ἀρχίσῃ ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου καὶ θὰ γίνῃ κατὰ τύχην δεκαπενθήμερα. Κάθε τεῦχος θὰ περιέχῃ ἀπὸ ἓν ὁλόκληρον ἔργον καὶ θὰ τιμᾶται διὰ τοὺς συνδρομητὰς μόνον 80 λεπτά. Εἶνε περιττὸν νὰ συστήσωμεν τὰ ἔργα αὐτά, διότι χιλιάδες Ἑλλήνων τὰ εἶδον εἰς τὸ θέατρον καὶ γνωρίζουν ὅτι εἶνε ἀπὸ τὰ ὡραιότερα τῆς θεατρικῆς μας φιλολογίας. Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὸ «Θέατρον Ξενοπούλου», ἂς ἀπευθυνθοῦν δι' ἑνὸς δελταρίου πρὸς τὸν ἴδιον (38, ὁδὸς Εὐριπίδου, Ἀθῆναι) καὶ ἂς τῷ ζητήσουν τὴν σχετικὴν Ἀγγελίαν, περιέχουσαν ὅλους τοὺς ὅρους τῆς ἐγγραφῆς.

ΦΩΤΟΖΙΓΚ-ΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ,,

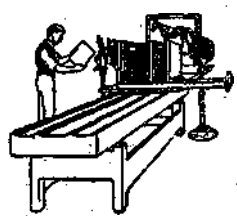

Κατασκευάζονται παντὸς εἴδους ζιγκογραφίαι (κλισὲ) καὶ παντὸς μεγέθους εἰς μετρίας τιμὰς καὶ αὐθημερόν.

Κατασκευάζονται ὁμοίως κλισὲ διὰ δελτάρια, ἐπικεφαλίδας ἐπιστολῶν, λογαριασμῶν, φακέλλων κτλ.

Ἐνοικιάζονται καὶ πωλοῦνται κλισὲ μεταχειρισμένα διὰ περιοδικὰ φύλλα, συγγράμματα. Ἡμερολόγια, Ἐφημερίδας κτλ. εἰς συμφερούσας τιμάς.

Ἡ Διεύθυνσις ἀναλαμβάνει τὴν προμήθειαν καὶ ἀποστολὴν εἰς τὰς Ἐπαρχίας καὶ τὸ Ἐξωτερικὸν παντὸς ἀντικειμένου ἐπὶ μικρᾷ προμηθείᾳ, ἀρκεῖ νὰ καταβάλλονται τὸ ἀντίτιμον καὶ τὸ τέλος.

Ἐγγράφονται συνδρομηταὶ εἰς οἱονδήποτε Ἐφημερίδα ἢ περιοδικόν.

Δίδονται οἱονδήποτε πληροφορίαι ἐπὶ παντὸς ζητήματον.

Δέχεται καὶ ἀντιπροσωπείας Γραφείων καὶ Καταστημάτων.